

XALXUR GOMOTKMEBI
ხალხურ გომოტქმეზი
EL MƏSƏLLƏRİ

"Üfük Servises" MMC
Bakı, AZ 1009, Yasamal rayonu, Vidadi 68
Tel: +994 12 498 68 96
e-mail: office@ufuqservices.com
Web: www.ufuqservices.com

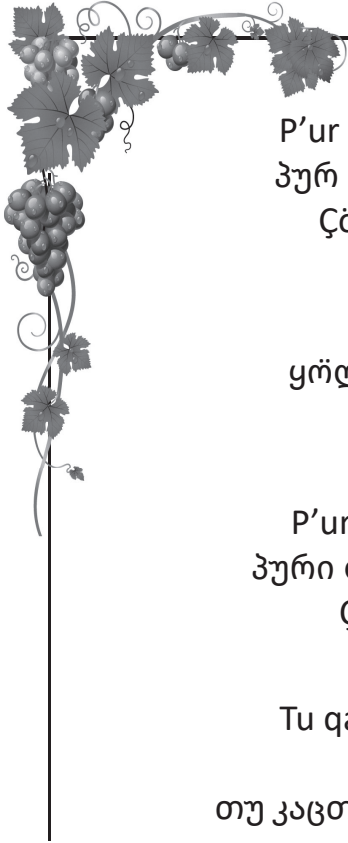
SIL International Ltd 05 yanvar 2022-ci il tarixli 01/22
sayılı sifarişinə əsasən, Üfük Servises MMC tərəfindən
Azərbaycanda, Bakı şəhərində nəşrə verilmişdir.

XALXUR GOMOTKMEBİ
ხალხურ გომოტკმები
EL MƏSƏLLƏRİ

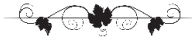
Tərtibatçı: Abdullayeva İradə
Redaktor: Həsənova Vüsalə
Dizayner: Yevdokimova Samirə

Copyright © 2022 "Üfük Servises" MMC
Bütün hüquqlar qorunur. Nəşr edənin yazılı icazəsi olmadan nəşrin
bütünlüklə və ya hər hansı bir hissəsinin istənilən forma və
üsullarla surətinin çıxarılması, yayımı və ya yenidən çapı qadağan
edilir.

XALXUR GOMOTKMEBI
ხალხურ გომოტქმეზი
EL MƏSƏLLƏRİ

P'ur minatsems, p'ur bövr ekneba.
პურ მინაცემს, პურ ბოვრ ექნება.
Çörək verənin çörəyi bol olar.

Q'öli da p'uri qetili guli.
ყოლი და პური კეთილი გული.
Pendir-çörək, sevən ürək.

P'uri danaqargi, p'ur ver ip'ovnis.
პური დანაკარგი, პურ ვერ იპოვნის.
Çörək itirən çörək tapmaz.

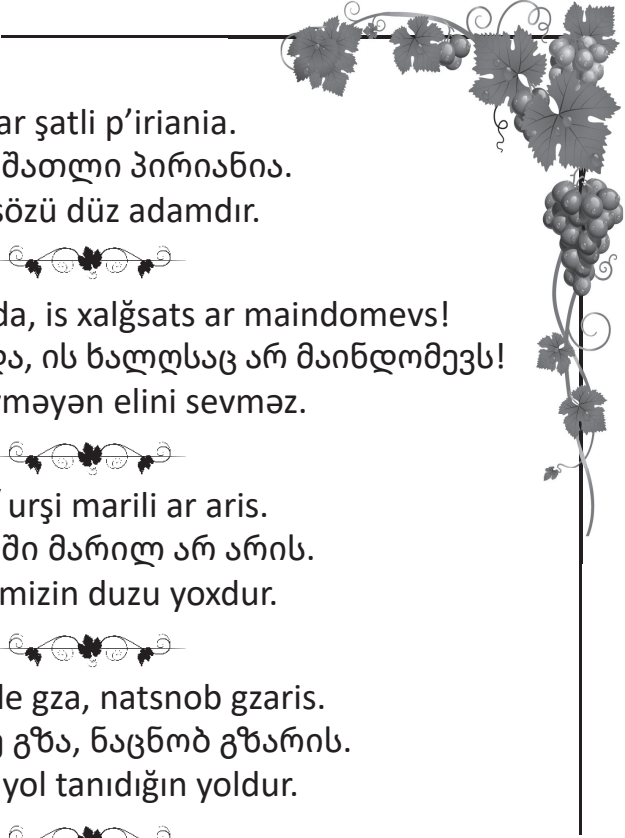
Tu qatstan er qilo marili ar giç'ami,
imas ver gaitsnobav.
თუ კაცთან, ერ კილო მარილ არ გიჭამი,
იმას ვერ გაიცნობავ.
İnsanla bir kilo duz yeməsən, onu tanıya bilməzsən.

Male gamnağizni mutsel gaazğevs, danazini tolev.
მალე გმანაღიზნი მუცელ გაზღევ,
დანაზინის თოლევ.
Tez duranın qarını şişər, gec duranın gözü.

Bibila tu ar gayşala meyva ar ikneba.
ბიბილა თუ არ გაეშალა მეფვა არ იქნება.
Çiçək açılmasa, meyvə olmaz.

Hatar şatli p'iriana.
ჰათარ შათლი პირიანია.
Özü-sözü düz adamdır.

Misats saxli ar unda, is xalğsats ar maindomevs!
მისაც სახლი არ უნდა, ის ხალღსაც არ მაინდომევს!
Evini sevməyən elini sevməz.

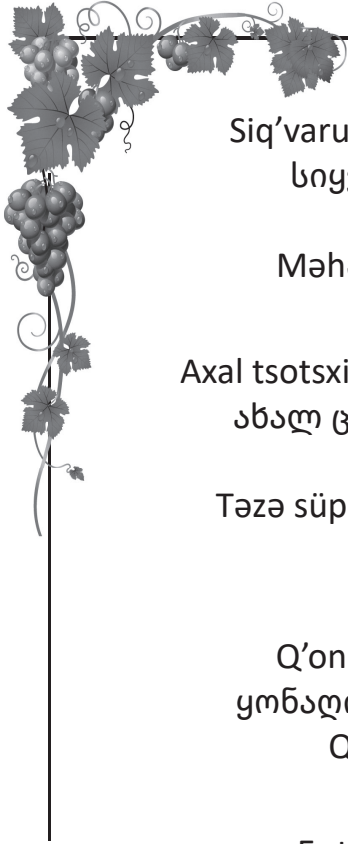
Çon p'urşi marili ar aris.
ჩონ პურში მარილ არ არის.
Çörəyimizin duzu yoxdur.

Emk moqle gza, natsnob gzaris.
ემქ მოკლე გზა, ნაცნობ გზარის.
Ən qısa yol tanıdığın yoldur.

Bev natsodn melias oriv peq'i embevaq'.
ბევ ნაცოდნ მელიას ორივ ფეყი ემბევაყ.
Çox bilən ikiayaqlı tülkü olar.

Tu gza Ğmerttan ar migq'oms,
mag gzit nu s'axol.
თუ გზა ღმერთთან არ მიგყომს,
მაგ გზით ნუ წახოლ.
Əgər yol Allaha aparmırsa, o yolla getmə.

Manatmens mougiav.
მანათმენს მოვგიავ.
Səbr edən qazanar.

Siq'varuli mosulaşin guli vardivi gayşleba.
სიყვარული მოსულაშინ გული
ვარდივი გადშლება.
Məhəbbət gələndə qəlb çiçək açar.

Axal tsotsxi qarga hgis, zel tsostsxi lam maiğevs.
ახალ ცოცხი კარგა ჰგის, ზელ ცოსცხი
ლამ მაიღევს.
Təzə süpürgə yaxşı süpürər, köhnə süpürgə
toz gətirər.

Q'onağiyən saxl p'uri bevri ekneba.
ყონადიდან სახლ პური ბევრი ექნება.
Qonaqlı evin çörəyi bol olar.

Er txili guli tsxra zmam gaid'opa.
ერ თხილი გული ცხრა ზმამ გაიყოფა.
Bir findıǵın ləpəsinə doqquz qardaş bölüşər.

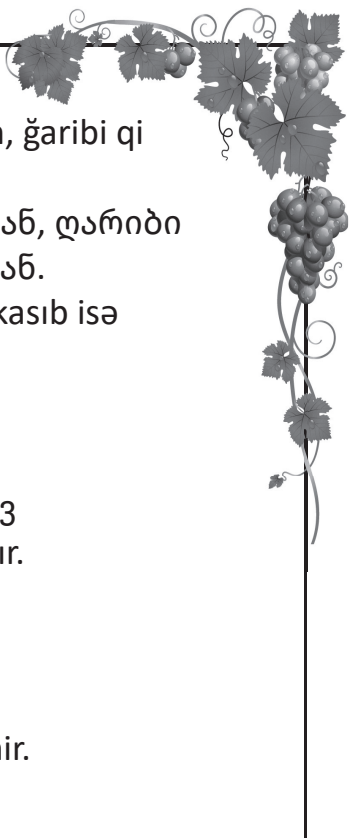

Loqma ugimaşin t'qbilə, qai qatsobit
rom ari mogebuli.
ლოკმა უგიმაშინ ტკბილია, კაი კაცობით
რომ არი მოგებული.
Halallıqla qazanılan çörək şirin olar.

Xalǵı dzala soped aaşenevs.
ხალღი ძალა სოფელ ააშენევს.

Elin gücü kənd salar.

Putt'uğ mudam daqargigan eşnian, ğaribi qi
rasats ip'ovnis uxariyan.
ფუთტუდ მუდამ დაკარგიგან ეშნიან, ღარიბი
კი რასაც იპოვნის უხარიდან.
Varlı həmişə itirməkdən qorxar, kasıb isə
tapdığına sevinər.

Tav t'abaqşi ugordevav
თავ ტაბაკში უგორდევაავ
Başı ləyəndə dombalaq aşır.

Tav t'abaqşi ver t'evs.
თავ ტაბაკში ვერ ტევს.
Başını ləyənə sığışdırı bilmir.

Uprosi ar naknar saxşi barakati ar ikneba.
უფროსი არ ნაქნარ სახში
ბარაქათი არ იქნება.
Böyüksüz evin bərəkəti olmaz.

Did juğab nu as'q'et'inev.
დიდ ჟუღაბ ნუ აწყეტინევ.
Böyüyün sözünü kəsmə.

Didi naknar adgila supray tavşi nu dahjdebi.
დიდი ნაქნარ ადგილა სუფრად
თავში ნუ დაჰედები.
Böyük olan yerdə süfrə başında oturma.

Qayoba ken rom tavze mogivdes.
კაობა ქენ რომ თავზე მოგივდეს.
Yaxşılıq elə ki, başına gəlsin.

Qayoba ken nu daaq'edri.
კაობა ქენ ნუ დაყედრი.
Yaxşılıq elə, minnət qoyma.

Qayobas qayoba uq'av, pintobas
pintobas nu ektsevi.
კაობას კაობა უყავ, ფინთობას
ფინთობას ნუ ექცევი.
Yaxşılığa yaxşılıq et, pisliyə pislik etmə.

T'qbil ena göl budeyt gamayq'ons.
ტკბილ ენა გოლ ბუდეოთ გამაყონს.
Şirindil ilanı yuvasından çıxarar.

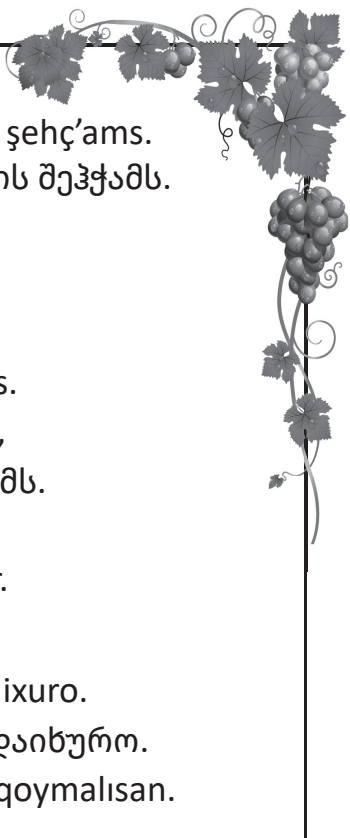
T'qbil juğabi naçağibey s'amaliya.
ტკბილ ჟუღაბი ნაჩაღიბეჲ წამალია.
Şirin söz xəstəyə dərmandır.

T'qbil juğabi qini qar gaağevs.
ტკბილ ჟუღაბი კინი კარ გააღევს.
Şirin dil dəmir qapını açar.

Zahmati ganahs'evi, şeri ar dahçeba.
ზაჰმათი განაჰწევი, შერი არ დაჰჩება.
Zəhmət çəkən heç vaxt ac qalmaz.

Bağ mints hq'urovs, mosavalsats is şəhç'ams.
ბაღ მინც ჰყუროვს, მოსავალსაც ის შეჰჭამს.
Bağa baxan barını yeyər.

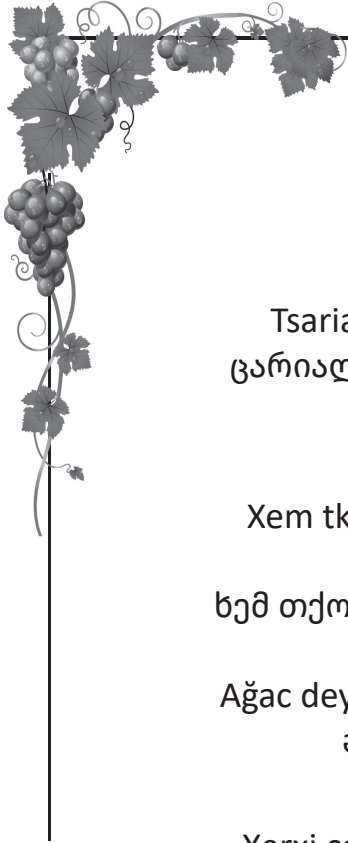
—
Dahxarjav qidem mova,
ar dahxarjav tagi şəhç'ams.
დაჰხარჯავ კიდემ მოვა,
არ დაჰხარჯავ თაგი შეჰჭამს.
Xərcləyərsən yenə gələr,
xərcləməzsən siçan yeyər.

—
Sadats s'axol ikav kudi unda daixuro.
სადაც წახოლ იქავ ქუდი უნდა დაიხურო.
Hara getsən başına oranın papağını qoymalısən.

—
Sadats xes gahtlian napot'its ugik gahtsiva.
სადაც ხეს გაჰთლიან ნაფოტიც უგიქ გაჰცივა.
Ağacı harda yonsalar, yonqarı orda qalar.

—
Er x'elit t'aşi ar daiqreba.
ერ ჰელით ტაში არ დაიკრება.
Tək əldən səs çıxmaz.

—
S'q'ali p'at'raisia.
წყალი პატრაისია.
Su kiçiyindir.

Zdala ertobaşiri.
ძალა ერთობაშირი.
Güc birlikdədir.

Tsarial t'umara peq'ze ver dadgeba.
ცარიალ ტუმარა ფეყზე ვერ დადგება.
Boş kisə ayaqda durmaz.

Xem tko: tsuli me rames ver miq'evs tu
t'ari xit ar eknao.
ხემ თქო: ცული მე რამეს ვერ მიყევს თუ
ტარი ხით არ ექნაო
Ağac deyir: balta mənə heç nə edə bilməz,
əgər sapı ağacdən deyilsə.

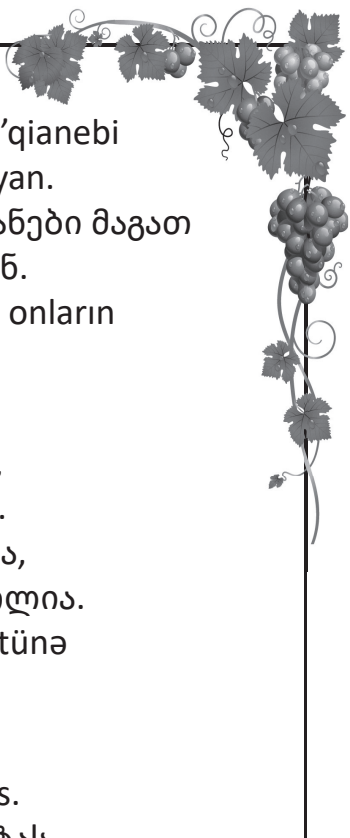
Xerxi cobia ğones, tu qatsi maigonevs...
ხერხი ჯობია ღონეს, თუ კაცი მაიგონვეს...
Fənd işlətmək daha yaxşıdır, əgər yada düşərsə...

Zöl qatsi natkomi bevjer martalia.
ზოლ კაცი ნათქომი ბევჯერ მართალია.
Atalar doğru deyib.

Ç'qian adamiani ertxel mot'q'usvdeba.
ჭკიან ადამიანი ერთხელ მოტყუვდება.
Ağıllı adam bir dəfə aldanar.

Uç'qoebi şetsdomas govşoben, ç'qianebi
magat şetsdomebit deeçeviyan.
უჭკოები შეცდომას გოვშობენ, ჭკიანები მაგათ
შეცდომებით დეეჩვიან.
Ağılsızlar səhv edərlər, ağıllıarsa onların
səhvlərindən öyrənərlər.

Uç'qoybei ç'koi darigeba,
kuvaze tesli datesai t'olia.
უჭკომბეი ჭკოი დარიგება,
ქუვაზე თესლი დათესაი ტოლია.
Ağılsıza ağıl vermək, daşın üstünə
toxum səpməkdir.

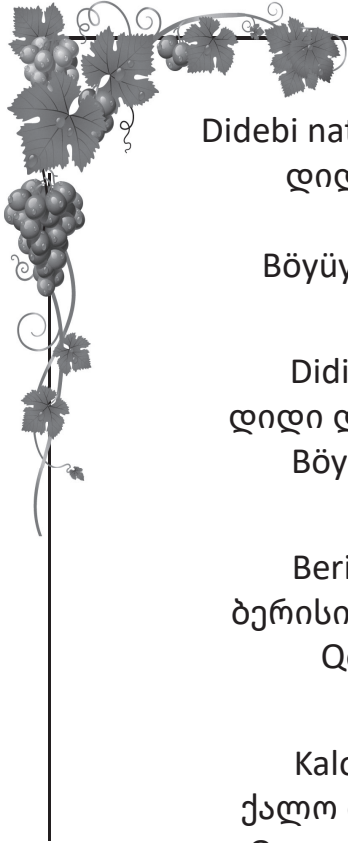
Sxibe ust'ays tavibe xast'as.
სხიბე უსტაჲს თავიბე ხასტას.
Başqasına usta, özünə xəstə.

Gazapxulze ar danatesi, zamtarşi şeri darçeba.
გაზაფხულზე არ დანათესი, ზამთარში
შერი დარჩება.
Yazda əkib becərməyən qışda ac qalar.

Didi lap'ariqobaşın, p'at'ra gaynabebağ'e.
დიდი ლაპარიცობაშინ, პატრა გაენაბებაყე.
Böyük danışanda kiçik susar.

Didebi natkomi, p'at'rebibey magaliti ikneba.
დიდები ნათქომი, პატრებიბეა
მაგალითი იქნება.
Böyüün dedikləri kiçiklərə dərş olar.

Didi dapant'ul p'at'rebi agrieben.
დიდი დაფანტულ პატრები აგრიებენ.
Böyüklerin tökdüyünü kiçik yığar.

Berisi tsodna, axalgazdaysi dzala.
ბერისი ცოდნა, ახალგაზდადსი ძალა.
Qocanın biliyi, cavanın biləyi.

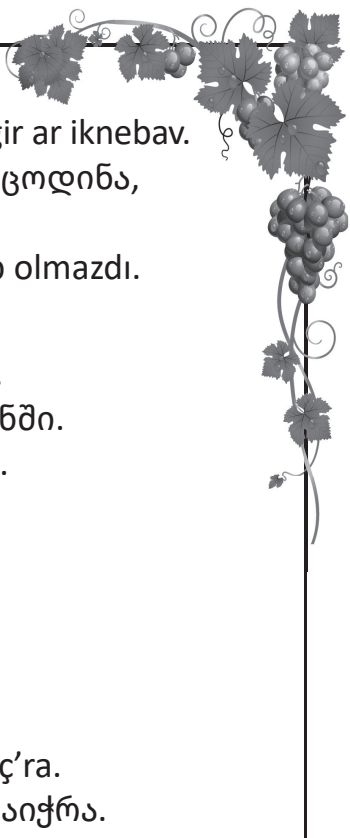
Kalo şen gebnebi, zalo şen gaygi.
ქალო შენ გებნები, ზალო შენ გადგი.
Qızım, sənə deyirəm, gəlinim, sən eşit.

Jahanamşi or s'q'il x'ari er er abazio.
ჯაჰანამში ორ წყილ ხარი ერ აბაზიაო.
Cəhənnəmdə iki cüt öküzün dəyəri bir abbasıdır.

Mdidaribe axal ram çatsmaşi "şidobaşiv" ebnebian,
ama pağiribe "saiti iknaav?" ebnebian.
მდიდარიბე ახალ რამ ჩაცმაში "შიდობაშივ" ებნებიან,
ამა ფაღირიბე "საითი იქნაავ?" ებნებიან.
Varlı təzə paltar geyinəndə "sağlıqla" deyirlər,
kasıb geyinəndə "hardan tapmısan?" deyirlər.

Pağirma tavi sipağire tu itsodna, is pağir ar iknebav.
ფაღირმა თავი სიფაღირე თუ იცოდინა,
ის ფაღირ არ იქნებაჲ.
Kasıb kasıblığını bilsəydi, heç kasıb olmazdı.

Er x'el tapşı, er x'el konşı.
ერ ჰელ თაფში, ერ ჰელ ქონში.
Bir əli balda, bir əli yağda.

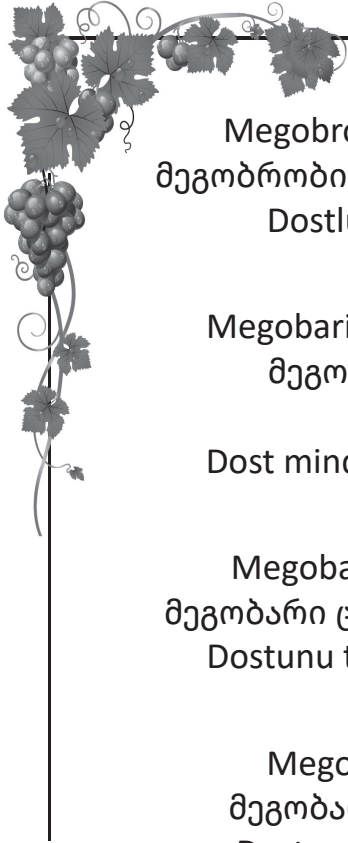
Taplı qotanşı çavardav.
თაფლი ქოთანში.
Bal kotana düşdü.

Pağirma tavi çup'e tutan maiç'ra.
ფაღირმა თავი ჩუპე თუთან მაიჭრა.
Fağır öz göbəyini özü kəsər.

Umegobaro insani ux'aro çit'iviri.
უმეგობარო ინსანი უჯარო ჩიტვირი.
Dostsuz insan qanadsız quş kimidir.

Megobar pin dğeşi itsnoben.
მეგობარ ფინ დღეში იცნობენ.
Dost yaman gündə tanınar.

Megobari gzaze jani q'urbaniya.
მეგობარი გზაზე ჟანი ყურბანია.
Dost yolunda can qurban.

Megobrobit gaçenil düşmnobit nu angrev.
მეგობრობით გაჩენილ ღუშმნობით ნუ ანგრევ.
Dostluqla tutub, düşmənliklə yıxma.

Megobari atasi tsot'ari, mt'eri ertits bevriya.
მეგობარი ათასი ცოტარი, მტერი
ერთიც ბევრიდა.
Dost mindirsə azdır, düşmən birdirsə çoxdur.

Megobari tsnoba, şentavi tsnobai t'oliris.
მეგობარი ცნობა, შენთავი ცნობაი ტოლირის.
Dostunu tanımaq, səni tanımağa bərabərdir.

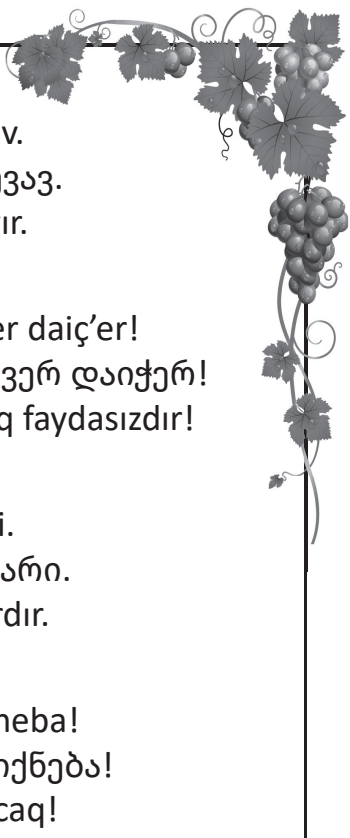
Megobari maçen, şen minxar gitxro.
მეგობარი მაჩენ, შენ მინხარ გითხრო.
Dostunu göstər, kim olduğunu söyləyim.

Megobar val nu mihtsem, torem pulsats,
megobarsats orivs dahqargav.
მეგობარ ვალ ნუ მიჰტემ, თორემ ფულსაც,
მეგობარსაც ორივს დაჰკარგავ.
Dosta borc pul vermə, hər ikisi əldən gedər.

Uqudo x'ari Tavibey ver iq'o sxos buzev unevdao.
უკუდო ჯარი თავიბეჲ ვერ იყო სხოს
ბუზევ უნევდაო.
Özünü yelləyə bilməyən quyruqsuz öküz,
başqasını yelləyir.

Har ocaxşı er kobi ixarşevav.
ჰარ ოჯახში ერ ქობ იხარშევავ.
Hər evdə bir qazan qaynayır.

Çit' magi tol s'in maxey dagebit ver daiç'er!
ჩიტ მაგი თოლ წინ მახეჲ დაგებით ვერ დაიჭერ!
Bir quşun gözü qarşısında tələ qurmaq faydasızdır!

Tu qomli aris, tsetsxlits ari.
თუ კომლი არის, ცეცხლიც არი.
Tüstü olan yerdə alov da vardır.

Gaxev jibe mudam tsariyali ikneba!
გახევ ჟიბე მუდამ ცარიიალი იქნება!
Dibi cırıq cib həmişə boş olacaq!

Zağli zağl daizeba, tsxeni tsxen!
ზაღლი ზაღლ დაიზება, ცხენი ცხენ!
İtdən it doğular, atdan at!

Vajqatss gagdebi-gagdebi şışaras x'diyan.
ვაჟკაცს გაგდები-გაგდები შიშარას ჯდიიან.
Mərđi qova-qova namərd edərlər.

Zel bzes nuğar anev.
ზელ ბზეს ნუღარ ანევ.
Köhnə palan içi tökmə.

Sru tavze kudi danaxuri qatsi ar iknebao.
სრუ თავზე ქული დანახური კაცი არ იქნებაო.
Hər başına papaq qoyan kişi deyil.

Zağli q'uilits ar mesmis exla.
ზაღლი ყუილიც არ მესმის ეხლა.
İndi itin ulamasını belə eşitmirəm.

Torei miiv, zağl iq'epebis.
თორეი მიივ, ზაღლ იყეფევის.
Ay gedər, it hürər.

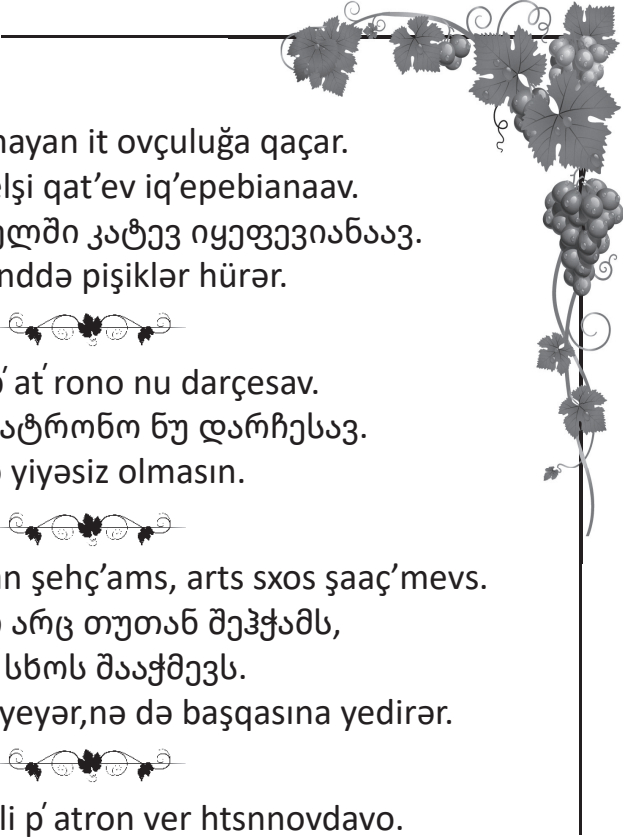
Zağtan daambav zağli ikneba, ğortan
daambav ğori ikneba
ზაღთან დაამბავ ზაღლი იქნება,
ღორთან დაამბავ ღორი იქნება!
İtin yanında bağlasan it olar,
donuzun yanında bağlasan donuz.

Zağl aaxsen x'elşi t'omaq' daiç'ir.
ზაღლ ახსენ ხელში ტომაყ დაიჭირ.
İtin adını çək, çomağı əldən qoyma.

Zağli şin ar vargulovda sanadirla garbodao.
ზაღლი შინ არ ვარგულოვდა
სანადირლა გარბოდაო.

Evini yarıtmayan it ovçuluğa qaçar.
Uzağlo sospelşi qat'ev iq'epebianaav.
უზაღლო სოფელში კატევ იყეფევიანაავ.
İtsiz kənddə pişiklər hürər.

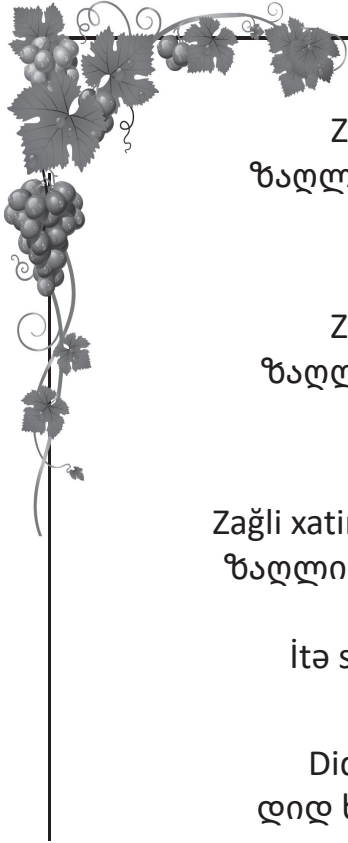
— — — — —
Zağlits up'at'rono nu darçesav.
ზაღლიც უპატრონო ნუ დარჩესავ.
İt də yiyəsiz olmasın.

— — — — —
Arvarg zağli arts tutan şəhç'ams, arts sxos şaaç'mevs.
ავ ზაღლი არც თუთან შეჭყამს,
არც სხოს შააჭმევს.
Yaramaz it nə özü yeyər,nə də başqasına yedirər.

— — — — —
Eragi airiva zağli p'atron ver htsnnovdavo.
ერაგრე აირივა ზაღლი პატრონ ვერ ჰცნოვდავო.
Ara elə qarışdı ki, it yiyəsini tanımadı.

— — — — —
Şer zağli p'at'ron dahqmenavs.
შერ ზაღლი პატრონ დაჰკმენავს.
Ac it sahibini tutar.

— — — — —
Zağ mints mohqlavs imam unda gaatrivos.
ზაღ მინც მოჰკლავს იმამ უნდა გაათრივოს.
İti öldürən sürüyər.

Zağli zağli zol ar gahq'eçavs.
ზაღლი ზაღლი ზოლ არ გაჰყეჩავს.
İt itin sümüyünü qırmaz.

Zağli iq'epeba karavani ivlis.
ზაღლი იყეფება ქარავანი ივლის.
İt hürər, karvan keçər.

Zağli xatiri tu ar gako, p'at'roni xatiri şeinax.
ზაღლი ხათირი თუ არ გაქო, პატრონი
ხათირი შეინახ.
İtə sahibinə görə hörmət edərlər.

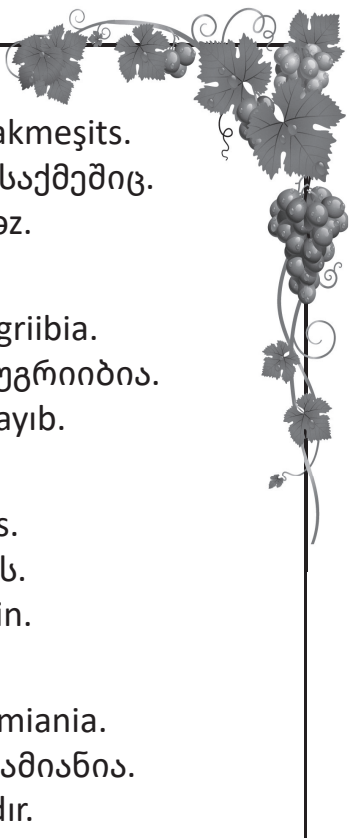
Did xan tsxovroba srui şno ara.
დიდ ხან ცხოვრობა სრუი შნო არა.
Çox yaşamaq hünər deyil.

Naqitx qatsi soplibeı qai ari, ar naqitxi qi bargia.
ნაკითხ კაცი სოფლიბეი კაი არი,
არ ნაკითხი კი ბარგია.
Oxumuş adamın kəndə xeyri var,
oxumamış isə yükdür.

Or viribeı kerı ver ganaq'op qats ras htxov.
ორ ვირიბეი ქერი ვერ განაყოფ კაც რას ჰთხოვ.
İki eşşəyin arpasını bələ biməyən adamdan
nə gözləyərsən.

Jinian qatsi s'in ver s'ava heç er sakmeşits.
ჟინიან კაცი წინ ვერ წავა ჰეჩ ერ საქმეშიც.
Hirsli adam irəli gedə bilməz.

Vardi ueqlebo minmes ver dougriibia.
ვარდი უეკლებო მინმეს ვერ დოუგრიიბია.
Qızılıgülü tikansız kimsə yığmayıb.

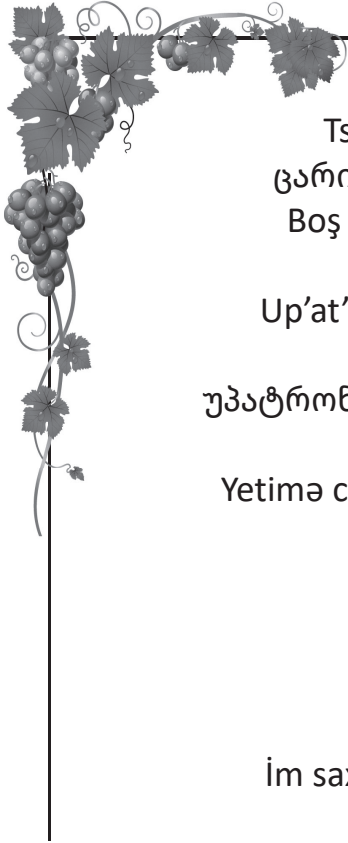
Ts xeni şen ke ar maiqetsos.
ცხენი შენ ქე არ მაიკეცოს.
At sənin altında büdrəməsin.

S'ınap'rebi danamirs'q'i ara adamiania.
წინაპრები დანამირწყი არა ადამიანია.
Ata babasını danan nadandır.

Mamaibey danabrunev q'mas'ili ver gaixarevs.
მამაიბეჲ დანაბრუნევ ყმაწილი ვერ გაიხარევს.
Atasının üzünə qayıdan oğul xeyir tapmaz.

Utsodinar qatsi açqiibi uknel brimari.
უცოდინარ კაცი აჩკიიბი უქნელ ბრიმარი.
Elmsiz insan gözlüksüz kordur.

Çon s'neli çon ğobeşi çavas'not.
ჩონ წნელი ჩონ ღობეში ჩავაწნოთ.
Öz çubuğumuzu öz çəpərimizdə hörək.

Tsarial kevri xma şors ismis.
ცარიალ ქვევრი ხმა შორს ისმის.
Boş küpənin cingiltsi uzağa gedər.

Up'at'ronoi şenabralebi bevri ikneba,
p'uri minatsemi tsot'a.
უპატრონოი შენაბრალეზი ბევრი იქნება,
პური მინაცემი ცოტა.
Yetimə can deyən çox olar, çörək verən az.

Tsxen qbilit tsnoben.
ცხენ კბილით ცნობენ.
Atı dişindən tanıyrlar.

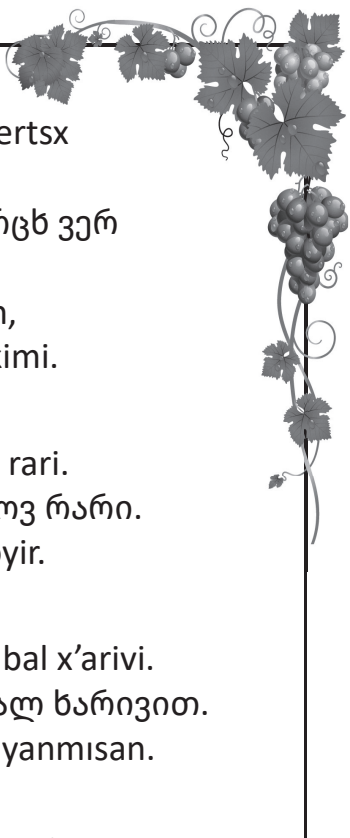
İm saxlşı sadats mop'arul rame şeva,
barakati ar ikneba.
იმ სახლში სადაც მოპარულ რამე შევა,
ბარაქათი არ იქნება.
Oğurluq mal girən evin bərəkəti olmaz.

Tavi pasi ar natsodni, sxosats ver daapasevs.
თავი ფასი არ ნაცოდნი, სხოსაც ვერ დააფასევს.
Öz qədrini bilməyən, özgənin qədrini bilməz.

Ras bzut'unov banqaşı çanavard bziqivi.
რას ბზუტუნოვ ბანკაში ჩანავარდ ბზიკივი.
Nə mızıldanırsan bankaya düşən milçək kimi.

Hasa ha, ver maiseni ergan qertsx
ver danadeb katamivi.
ჰასა ჰა, ვერ მაისენი ერგან კერცხ ვერ
დანადებ ქათამივი.
Bir yerde dincələ bilmədin,
yumurtası tərs gələn toyuq kimi.

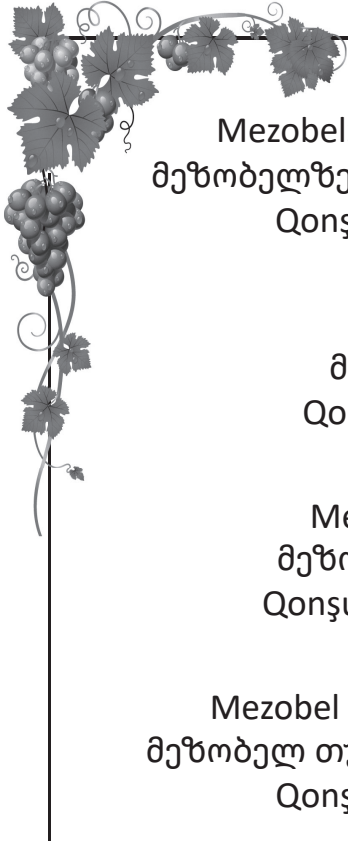
Ras daç'ril dativi mur-murovs rari.
რას დაჭრილ დათივი მურ-მუროვ რარი.
Nədir, yaralı ayı kimi nərildəyir.

Gabrekulxar dgaxarav hemand tambal x'arivi.
გაბრეკუხარ დგახარა ჰემანდ თამბალ ხარივით.
Tənbəl öküz kimi, başını sallayıb dayanmışan.

Qertsx maadga, budey dazebnay dais' qoav.
კერცხ მაადგა, ბუდე დაზებნა დაიწყოავ.
Yumurta qoyası vaxt yuva axtarır.

Tevzi tavit q'rovdeba.
თევი თავით ყროვდება.
Balıq başdan iylənər.

Kali ar danajeqi, mux'lev daijeqavs.
ქალი არ დანაჟეკი, მუხლევ დაიჟეკავს.
Qızını döyməyə, dizini döyər.

Mezobelze umedi naknari, uşarvlo daçeba.
მეზობელზე უმედი ნაქნარი, უშარვლო დაჩება.
Qonşuya ümid olan, şalvarsız qalar.

Mezobli pet' didriania
მეზებლი ფეტ დიდრიანი
Qonşunun bal pətəyi böyükdür.

Mezobli mamalits qertsx devs.
მეზობლი მამალიც კერცხ დევს.
Qonşunun xoruzu da yumurta qoyur.

Mezobel tu qai ikna, brima kalits gatxovdev.
მეზობელ თუ კა იქნა, ბრიმა ქალიც გათხოვდე.
Qonşu yaxşı olsa, kor qız ərə gedər.

Mezobeli tu qay ikna, kaçal kalits gatxovdeba.
მეზებელი თუ კაა იქნა, ქაჩალ ქალიც გათხოვდება.
Qonşu yaxşı olsa, keçəl qız ərə gedər.

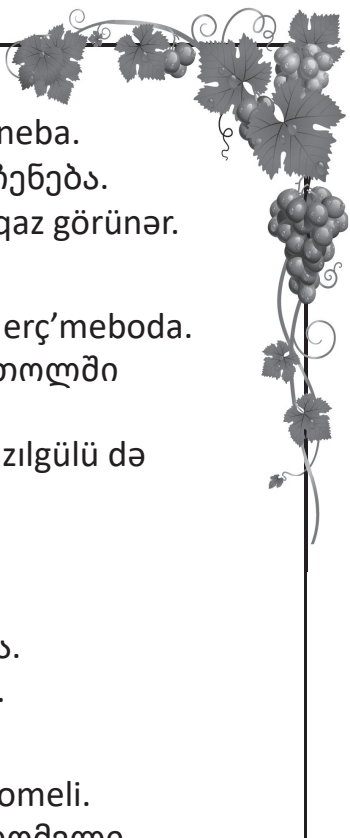

Nu gaitsinev mezobelze tavze mogiva.
ნუ გაიცინევ მეზობელზე თავზე მოგივა.
Gülmə qonşuna gələr başına.

Saxşi ar gaqetebula, mezoblelit ar mosula.
სახში არ გაკეთებულა, მეზებლელით
არ მოსულა.

Evdə bişməyib, qonşudan gəlməyib.

Mezobeli katami, bat'i meeçeneba.
მეზობელი ქათამი, ბატი მეჩენება.
Qonşusunun toyuğ, qonşu gözünə qaz görünər.

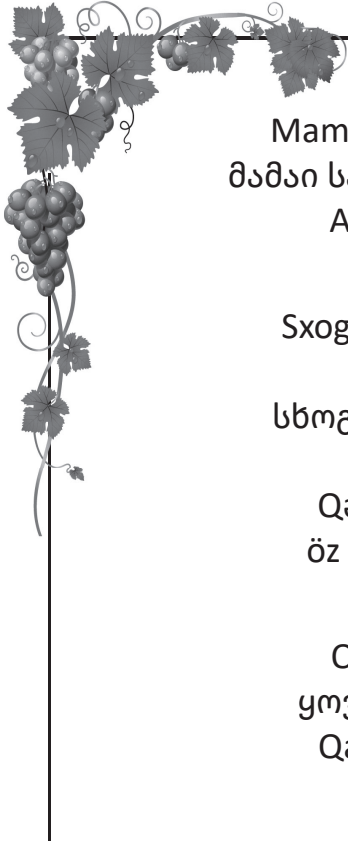
Şurian qats mezobli vardi tolşi eqalivi erç'meboda.
შურიან კაც მეზობლი ვარდი თოლში
ეკალივი ერჭმებოდა.
Şərçi adamın gözünə, qonşusunun qızılgülü də
tikan görünər.

Sxoi loqma gemrielia.
სხოი ლოკმა გემრიელია.
Başqasının çörəyi şirindir.

Çem q'inua txeli, male gaat'q'romeli.
ჩემ ყინუა თხელი, მალე გატყრომელი.
Mənim buzum nazikdir, tez çatlayacaq.

Paxili konebas zağli, Magi jan qi t'ili şehç'ams.
ფახილი ქონებას ზაღლი, მაგი ჟან კი
ტილი შეჰჭამს.
Xəsisin malını it, canını bit yeyər.

Er qats soplit agdevdnen, is qi sopli didobas itxovda.
ერ კაც სოფლით აგდეუდნენ, ის კი სოფლი დიდობას
იოხოვდა.
Kişini kənddən qovurlar,
deyir kəndxuda olmaq istəyirəm.

Mamai saxşi suzmats taplivi ikneba.
მამაი სახში სუზმაც თაფლივი იქნება.
Ata evində şor da bal dadar.

Sxogan mepe knas, şen kveq'anaşi
nokari kna cobia.
სხოგან მეფე ქნას, შენ ქვეყანაში
ნოქარი ქნა ჯობია.
Qərib yerdə şah olmaqdansə,
öz elində nökar olmaq yaxşıdır.

Q'ovsats tavi bax'ala uqirso.
ყოვსაც თავი ბავალა უკირსო.
Qarğaya da öz balası gözəldir.

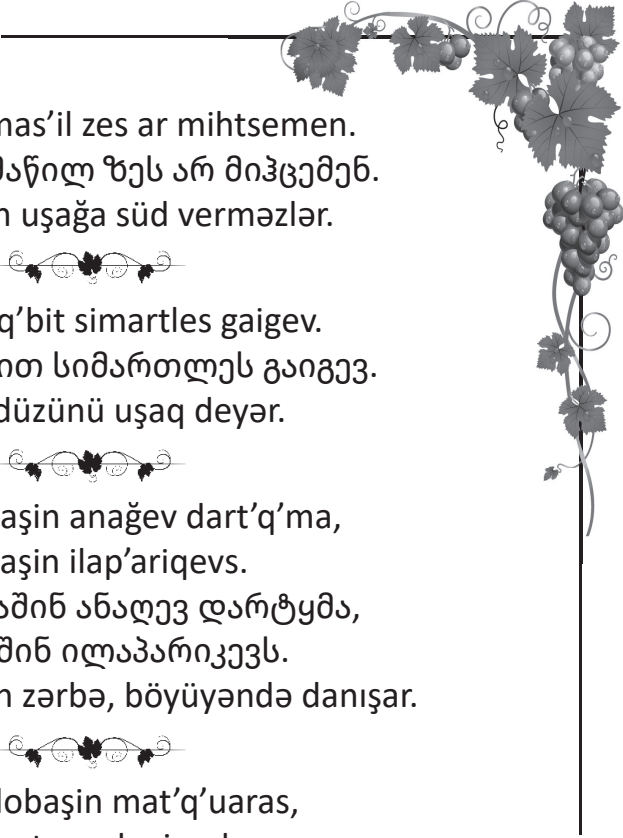
Q'mas'ili ocaxi sarqeri.
ყმაწილი ოჯახი სარკერი.
Uşaq ailənin güzgüsüdür.

Q'mas'il nu maat'q'iev rom,
magamats şen ar mogat'q'uos.
ყმაწილ ნუ მათყიევ რომ,
მაგამაც შენ არ მოგატყუოს.
Uşağını aldatma ki, o da səni aldatmasın.

P'at'ra tu ar gaizarda didi rogo iknebao
პატრა თუ არ გაიზარდა დიდი როგო იქნებაო
Balaca böyüməsə, böyk olmaz.

Ar nat'ir q'mas'il zes ar mihtsemen.
არ ნატირ ყმაწილ ზეს არ მიჰცემენ.
Ağlamayan uşağa süd verməzlər.

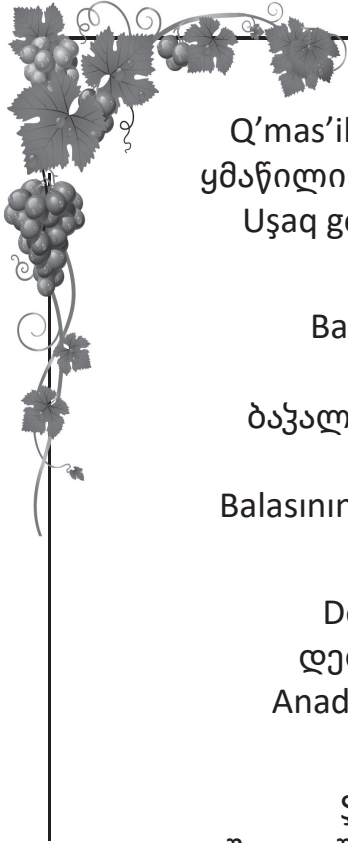
Q'mas'ili q'bit simartles gaigev.
ყმაწილი ყბით სიმართლეს გაიგევ.
Sözün düzünü uşaq deyər.

Q'mas'ilobaşin anağev dart'q'ma,
gazdaşin ilap'ariqevs.
ყმაწილობაშინ ანაღევ დართყმა,
გაზდაშინ ილაპარიკევს.
Uşaqılıqda dəyən zərbə, böyüyəndə danışar.

Q'mas'ilobaşin mat'q'uaras,
did drozets ar dovjereben.
ყმაწილობაშინ მატყუარას,
დიდ დროზეც არ დოვჟერებენ.
Uşaqılıqda yalançı olana böyüyəndə inanmazlar.

Q'mas'iliyan saxşi daç'ora ar ikneba.
ყმაწილიდან სახში დაჭორა არ იქნება.
Uşaqılı evdə qeybət olmaz.

Q'mas'ili saxli silamazeri.
ყმაწილი სახლი სილამაზერი.
Uşaq evin yaraşğıdır.

Q'mas'ili dananax ayğevs, ganagev it'q'is.
ყმაწილი დანანახ ადღევს, განაგევ იტყის.
Uşaq gördüyün götürər, eşitdiyın deyər.

Bax'alay derdibey deda tavitav
tsetsxşi çaagdevs.
ბაჯალაა დერდიბეა დედა თავითავ
ცეცხში ჩააგღევს.
Balasının ucbatından ana özünü oda yaxar.

Deday ze tsxürüt memedina.
დედაა ზე ცხურუთ მემედინა.
Anadan əmdiyim burnumdan gəlди.

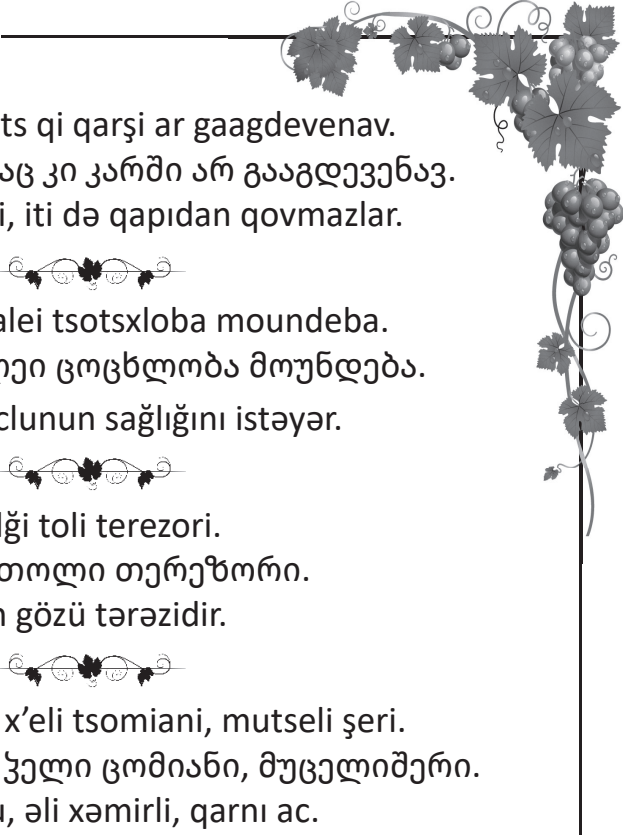
Şvilişvili taplizgan t'qbiliya.
შვილიშვილი თაფლიზგან ტკბილია.
Nəvə baldan şirindir.

Deday nat'ar xeze, şüli ş'toyevze dayt'arevs.
დედაა ნატარ ხეზე, შული შტოევზე დაატარევს.
Ana gəzən ağacı, balası budaq-budaq gəzər.

Pin dedaqatsi qats male daaberevs.
ფინ დედაკაცი კაც მალე დააბერევს.
Pis qadın ərini tez qocaldar.

Age tsivi zağsats qi qarşi ar gaagdevenav.
აგე ცივი, ზაღლსაც კი კარში არ გააგდევენავ.
Elə soyuqdur ki, iti də qapıdan qovmazlar.

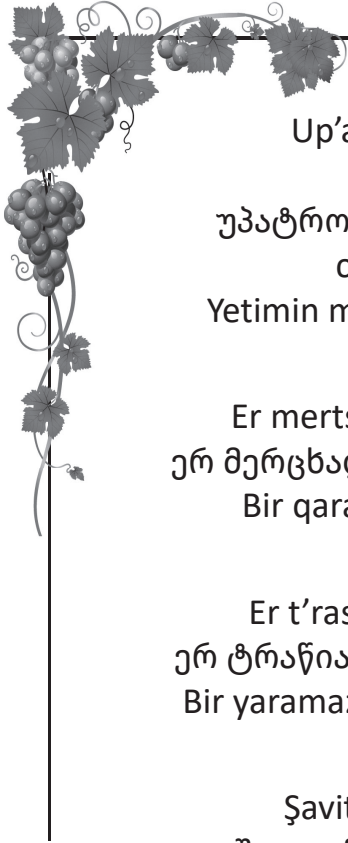
Mevalə mevalei tsotsxloba moundeba.
მევალეს მევალელი ცოცხლობა მოუნდება.
Borclu borclunun sağlığını istəyər.

Xalği toli terezori.
ხალღი თოლი თერეზორი.
Elin gözü tərəzidir.

Tavi pkülüyani, x'eli tsomiani, mutseli şeri.
თავი ფქულუიანი, ჰელი ცომიანი, მუცელიშერი.
Üstü unlu, əli xəmirli, qarnı ac.

Dilli saç'meli şen tutan ç'ame,
şuvadğisi megobar mie, sağmoisi mt'er mie.
დილლი საჭმელი შენ თუთან ჭამე, შუვადღისი მეგობარ
მიე, საღმოისი მტერ მიე.
Səhər yeməyini özün ye, günortanı dostuna ver, axşam
yeməyini düşməninə.

Kari moğəbul kari s'ayğəvs.
ქარი მოღებულ ქარი წაღღევს.
Aralı qapını külək aparar.

Up'at'ronoi sakonelze toli naknar
toli doubri mavdeba.

უპატრონოი საქონელზე თოლი ნაქნარ
თოლი დობრიმავდება.
Yetimin malına göz dikənin gözünə ağ düşər.

Er mertsxali ç'iq'iqi zapxul ver maiq'ons.
ერ მერცხალი ჭიკჭიკი ზაფხულ ვერ მაიყონს.
Bir qaranquşun cəh-cəhi ilə yaz gəlməz.

Er t'ras'ian tsxorma bitov para gatkola.
ერ ტრაწიან ცხორმა ბითოვ ფარა გათქოლა.
Bir yaramaz qoyun bütün sürünün adını batırar.

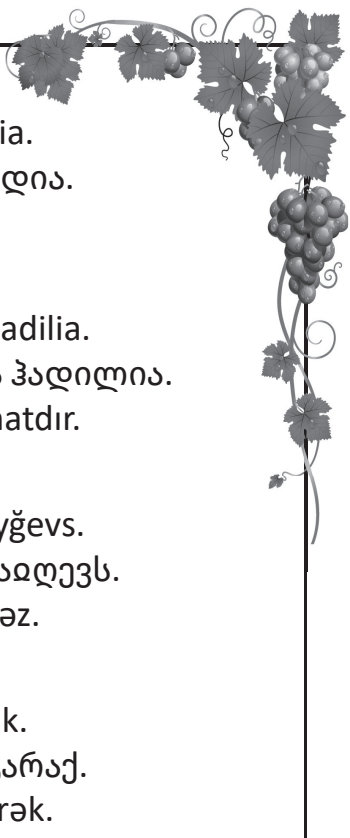
Şavit s'arbi ar ikneba, utsoit zma.
შავით წარბი არ იქნება, უცხოით ზმა.
Qaradan qaş olmaz, yaddan qardaş.

S'q'ali monasul arxşi, qidem s'q'ali gailis.
წყალი მონასულ არხში, კიდემ წყალი გაივლის.
Su gələn arxa, bir də gələr.

Katami rom s'q'al dahlevs mağla ğmert uç'ret'is.
ქათამი რომ წყალ დაჰლევს მაღლა
ღმერთ უჭრეტის.
Toyuq da su içərkən yuxarıya, Allaha baxar.

S'q'al s'ağebuli xavs mougdia.
წყალ წაღებული ხავს მოუგდია.
Su apararı pas tutar.

Amdğevl s'q'alşı tevzi daç'era hadilia.
ამდღევლ წყალში თევზი დაჭერა ჰადილია.
Bulanıq suda balıq tutmaq rahatdır.

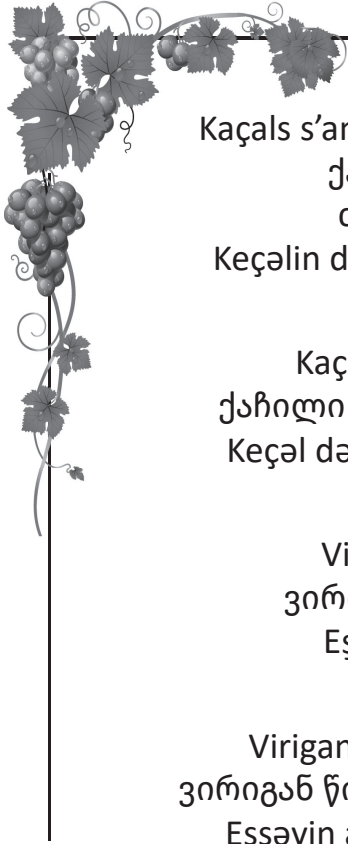
Qay tsxeni p'at'roni juğab ar ayğevs.
კაე ცხენი პატრონი ჟუღაბ არ აეღევს.
Yaxşı atın yiyəsi söz götürməz.

İnsani zatsuzi ar iknos garak.
ინსანი ზათსუზი არ იქნოს გარაქ.
İnsanın zatı qırıq olmasın gərək.

Heg magra zei-zeitii midis.
მაგრა ზეი-ზეითიი მიდის.
O yaman yuxarılardan gedir.

Gamq'idelobas siqvdili cobia.
გამყიდელობას სიკვდილი ჯობია.
Satqınlıqdan ölüm yaxşıdır.

Mints ezevs is ip'ovnis.
მინც ეზევს ის იპოვნის.
Axtaran tapar.

Kaçals s'amali akondes, tavi kelaze s'aisomda.
ქაჩალს წამალი აქონდეს,
თავი ქელაზე წაისომდა.
Keçəlin dərmanı olsaydı, öz başına sürtərdi.

Kaçili savartsxli gamzirebas çivis.
ქაჩილი სავარცხლი გამზირებას ჩივის.
Keçəl də darağın bahalaşmasını dərd edir.

Virma ra itsis zapranai gemo.
ვირმა რა იცის ზაფრანაი გემო.
Eşşək nə qanır zəfəran nədir.

Virigan s'ixli pinta ar unda megeçenos.
ვირიგან წიხლი ფონთა არ უნდა მეგეჩენოს.
Eşşəyin atdığı təpik xətrinə dəyməməlidir.

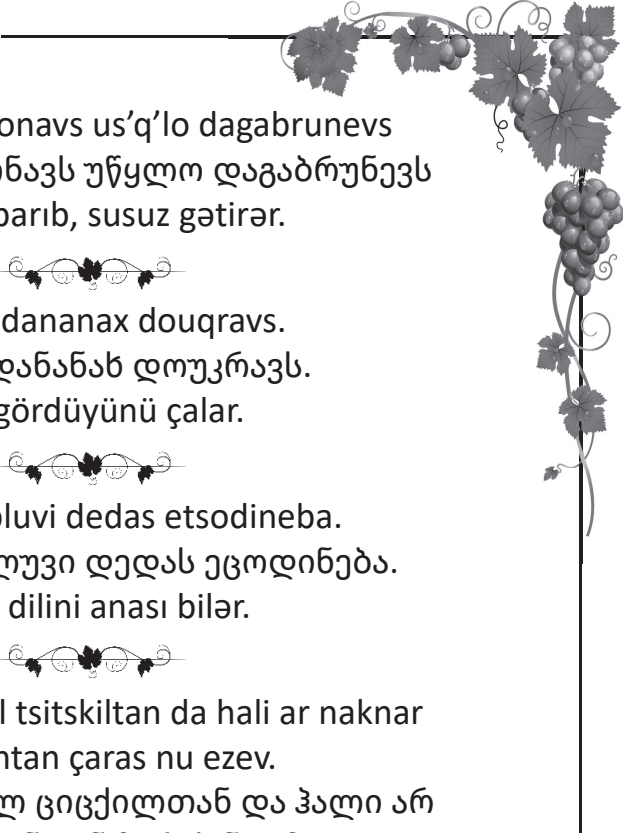
An viri darçeba an viri p'at'roni.
ან ვირი დარჩება ან ვირი პატრონი.
Ya eşşək qalar, ya da eşşəyin sahibi.

P'uri q'adiri ar natsodni, p'ur ver ip'ovnis.
პური ყადირი არ ნაცოდნი, პურ ვერ იპოვნის.
Çörəyin qədrini bilməyəm, çörək tapmaz.

Nat'ar peq' kuva mohxt'eba.
ნატარ ფეყ ქუვა მოჰხტება.
Gəzən ayağa daş dəyəər.

S'q'alze s'agiq'onavs us'q'lo dagabrunevs
წყალზე წაგიყონავს უწყლო დაგაბრუნევს
Suya aparib, susuz gətirər.

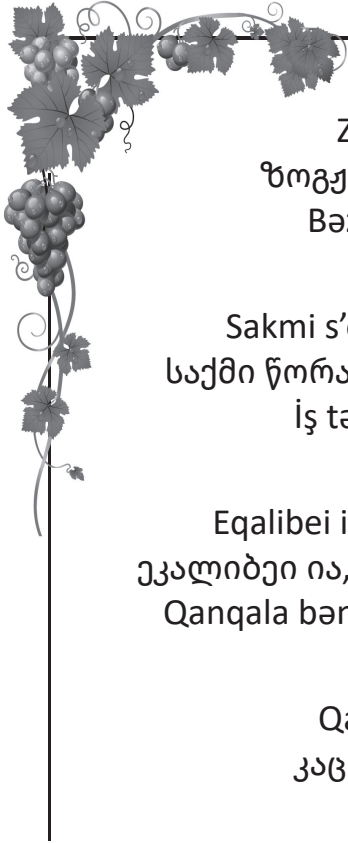
——
Brima, dananax douqravs.
ბრიმა, დანანახ დოუკრავს.
Kar gördüyünü çalar.

——
Bluvi ena bluvi dedas etsodineba.
ბლუვი ენა ბლუვი დედას ეცოდინება.
Lalın dilini anası bilər.

——
S'q'al mos'q'et'ul tsitskiltan da hali ar naknar
insnantan çaras nu ezev.
წყალ მოწყეტულ ციცქილთან და ჰალი არ
ნაქნარ ინსანთან ჩარას ნუ ეზევ.
Suyu kəsilmış dəyirmandan, əlacı üzülmüş
insandan çarə axtarma.

——
Şer katam zilşi deni eçeneba
შერ ქათამ ზილში დენ ეჩენება
Ac toyuq yuxusunda dən görər.

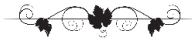
——
T'q'ul moqle peq'ebi ako.
ტყულ მოკლე ფეყები აქო.
Yalanın ayaqları qısadır.

Zogjer t'q'uili martal cobia.
ზოგჯერ ტყუილი მართალ ჯობია.
Bəzən yalan doğrudan yaxşıdır.

Sakmi s'ora ar s'asulaşin, xaşi qbil q'eçavs.
საქმი წორა არ წასულამინ, ხაში კბილ ყეჩავს.
İş tərs gətirəndə xaşıl diş sındırır.

Eqalibei ia, vardibey jinç'ari tkma ar ikneba.
ეკალიბეი ია, ვარდიბეჟ ჟინჭარი თქმა არ იქნება.
Qanqala bənövşə, qızılgülə gicitkən demək olmaz.

Qatsi, jugabi p'at'roni ikneba.
კაცი, ჟუგაბი პატრონი იქნება.
Kişi sözünün ağası olar.

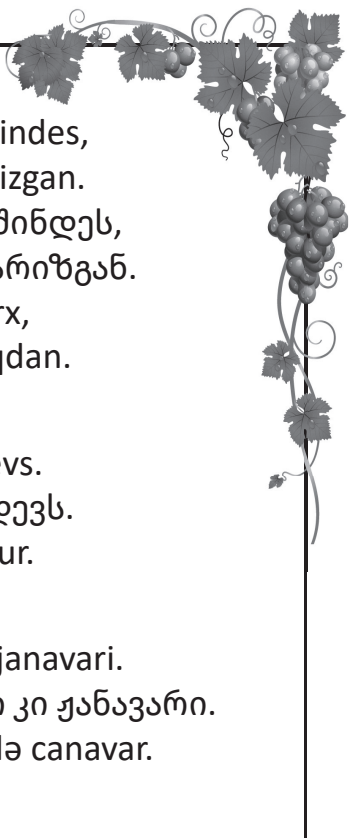
İanvri kurdi mart'şi gomoçdeba.
იანვრი კურდი მარტში გომოჩდება.
Yanvardakı oğru martda görünər.

Zalian kurd p'at'rons artsxvenavdav.
ზალიან კურდ პატრონს არცხვენავდავ.
Güclü oğru ev yiyəsini utandırar.

Aklemi kurdi da nevsı kurdi, oriv kurdia.
აქლემი კურდი და ნევსი კურდი, ორივ კურდია.
Ya dəvə oğurladın, ya da iynə oğurladın,
ikisi də oğurluqdur.

Er ar vç'am natkomisgan şegeşindes,
ertits ar vçebi natkom st'umarizgan.
ერ არ ვჭამ ნათქომისგან შეგეშინდეს,
ერთიც არ ვჩები ნათქომ სტუმარიზგან.
Bir yemirəm deyəndən qorx,
bir də qalmıram deyən qonaqdan.

Qat'asavi zurg mis'aze ar devs.
კატასავი ზურგ მიწაზე არ დევს.
Pişik kimi belini yerə qoymur.

T'urait lomi ar ikneba, meliait qi janavari.
ტურაით ლომი არ იქნება, მელიაით კი ჟანავარი.
Çaqqaldan aslan olmaz, tülküdən də canavar.

Tagma txara txara qat'a gomotxara.
თაგმა თხარა თხარა კატა გომოთხარა.
Siçan eşdi-eşdi, axırda pişiklə rastlaşdı.

Mamay sakonelze umedi naknari, axirşi şeri dahçeba.
მამაე საქონელზე უმედი ნაკნარი,
ახირში შერი დაჭება.
Ata malına arxayın olan axırda ac qalar.

Saxlibei, ocaxibey ar navargi, xalğsits ar gomodgeba.
სახლიბეი, ოჯახიბეე არ ნავარგი,
ხალღშიც არ გომოდგება.
Evinə, ailəsinə yaramayan, elinə də yaramaz.

Tu ginda tersa daji, erja s'ora ilap'ariq.
თუ გინდა თერსა დაჟი, ერჟა წორა ილაპარიკ.
Əyri otur, düz danış.

Mints mama ar knila,
ima mamai q'adiri ar ekneba.
მინც მამა არ ქნილა,
იმა მამაი ყადირი არ ექნება.
Ata olmayan, ata qədri bilməz.

Tsxen mamit atsnobineben, qüts qi dedayt.
ცხენ მამით აცნობინებენ, კუტც კი დედათ.
Atı atası ilə tanıdalar, qatırı anası ilə.

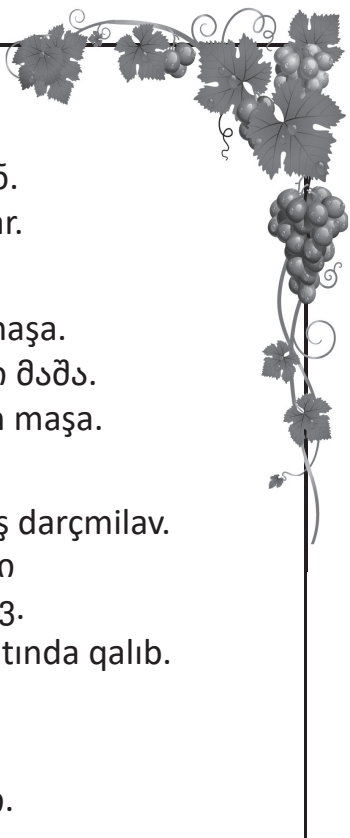
Mdidari saxli qomlitats entsneva.
მდიდარი სახლი კომლითაც ენცნევა.
Dövlətli evinin tüstüsündən bəlli olar.

Ujuzi sruigan ziri dagijdeba.
უჟუზი სრუიგან ზირი დაგიჟდება.
Ucuz hamısından baha başa gələ.

Saxl dais'o, saxli p'at'ronma x'elev ver gaitboav.
სახლ დაიწო, სახლი პატრონმა
ჰელევ ვერ გაითბოავ.
Evi yandı, ev sahibi əlini isidə bilmədi.

Bulbul xmit itsnoben.
ბულბულ ხმით იცნობენ.
Bülbülü səşindən tanıyrlar.

—
—
—

Uç'qoit mepe ar ikneba, xit maşa.
უჭკოით მეფე არ იქნება, ხით მაშა.
Ağılsızdan paşa olmaz, taxtadan maşa.

—
—
—

Ç'qo daq'opaşın tsitskili q'arq'ara keş darçmilav.
ჭკო დაყოფაში ციცქილი
ყარყარა ქეშ დარჩმილავ.
Ağıl paylananda dəyirman daşının altında qalıb.

—
—
—

Duvanaigan s'or ambavi.
ღუვანაიგან წორ ამბავი.
Dəliden doğrū xəbər.

—
—
—

Semas nurts hqitxav nurts doujerev.
სემას ნურც ჰკითხავ ნურც დოუქერევ.
Dəliden nə soruşma, nə də inanma.

—
—
—

Semai kellaze en ert xe ar gomodis...
სემაი ქელლაზე ენ ერთ ხე არ გომოდის...
Dəlinin başında ağac bitməz ki...

—
—
—

Şer qays, şin qaysav.
შერ კაღს, შინ კაღსავ.
Ac yaxşı, ev yaxşı.

Janavars ç'qos arigevdnen esits ambovda
"gamişit tsxor midis".
ჟანავარს ჭკო არიგევდნენ ესიც ამბოვდა
"გამიშით ცხორ მიდის".

Canavara ağıl verirlər, o isə deyir,
"buraxın məni sürü getdi"

Mutseli govzğa, toli ar.
მუცელი გოვზღა, თოლი არ.
Qarnı doydu, gözü doymadı.

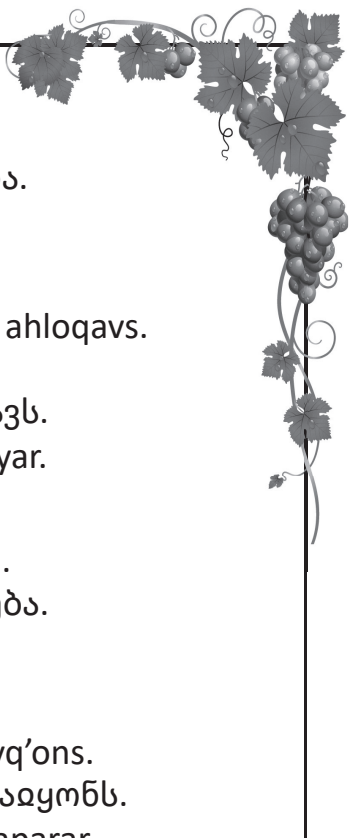
Zeiti lili keşai t'it'i.
ზეითი ლილი ქაშაი ტიტი.
Üstü bəzək altı təzək.

Tsot'a lap'ariqi tu vertsxlia,
ar lap'ariqoba okrori.
ცოტა ლაპარიკი თუ ვერცხლია,
არ ლაპარიკობა ოქრორი.
Az danışmaq gümüşdürsə,
heç danışmamaq qızıldır.

Eragi juğabi tki rom xual mag juğabma
ar dagapuşmanos.
ერაგი ჟუღაბი თქი რომ ხუალ მაგ
ჟუღაბმა არ დაგაფუშმანოს.
Elə söz de ki, sabah o söz səni peşman etməsin.

Mitam q'izili koçriania.
მითამ ყიზილ ქოჩრიანია.
Guya başı qızıldandır.

Şeri şer gajavrevs, mazğari mazğar ahloqavs.
შერი შერ გაჯავრევს,
მაზღარი მაზღარ აჰლოკავს.
Ac acı dalayar, tox toxu yalayar.

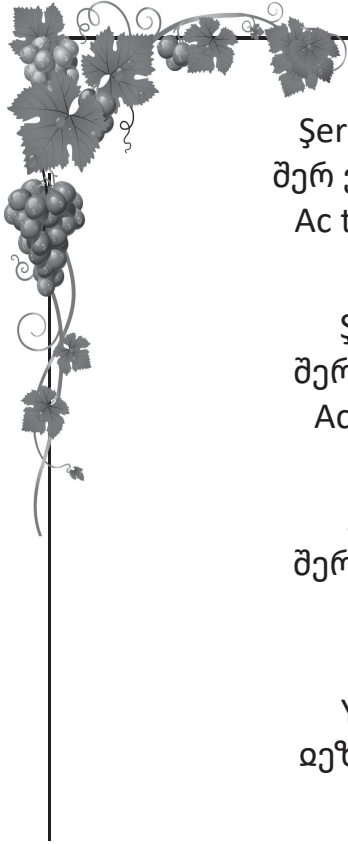
Jinian tavşi ç'qo ar ikneba.
ჟინიან თავში ჭკო არ იქნება.
Acıqlı başda ağıl olmaz.

Şeroba insan düşmni qarze s'ayq'ons.
შერობა ინსან დუშმნი კარზე წაყონს.
Acılıq adamı düşməən qarlısına aparar.

Şer kedxudas, mazğar zağli cobia.
შერ ქედხუდას, მაზღარ ზაღლი ცობია.
Kəndxudanın acından, itin toxu yaxşıdır.

Mazğar şerizgan xabari ar ako.
მაზღარ შერიზგან ხაბარი არ აქო.
Toxun acdan nə xəbəri?

Şeri daaptknarevs, mazğari amaboq'inevs.
შერი დააფთქნარევს, მაზღარი ამაბოყინევს.
Ac əsnəyəər, tox gərnəşər.

Şer katami qertsxi mruda mova.
შერ ქათამი კერცხი მრუდა მოვა.
Ac toyuğun yumurtası tərs gələr.

Şer insan guli ar, p'uri mie.
შერ ინსან გული არ, პური მიე.
Ac adama ürək yox, çörək ver.

Şerizgan xeyir nu eledebi.
შერიზგან ხეიღირ ნუ ელედები.
Acdan xeyir gözləmə.

Yezuğ insani şişara ikneba.
ეზუღ ინსანი შიშარა იქნება.
Aciz adam qorxaq olar.

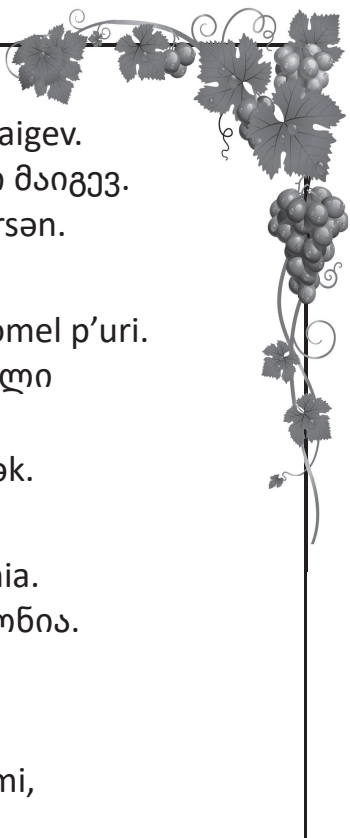
Zog molla moss'ons, zogs mollai dedaqatsivo.
ზოგ მოლლა მოსწონს ზოგს
მოლლაი დედაკაცივო.
Kimisi molları bəyənər, kimisi molların arvadını.

Xanlı yera gamteldeba, enay yera ar.
ხანჯლი ერა გამთელდება, ენაჲ ერა არ.
Qılınc yarası sağalar, dil yarası sağalmaz.

Xeirşi yavaşi s'ay, ç'irşi sirbilit.
ხეირში ძავაში წაჲ, ჭირში სირბილით.
Xeyir işə yavaş get, şər işə qaçaraq.

Javrit dahqargav, motmenit maigev.
ქავრით დაჰკარგავ, მოთმენით მაიგევ.
Hirslə itirərsən, səbrlə gətirərsən.

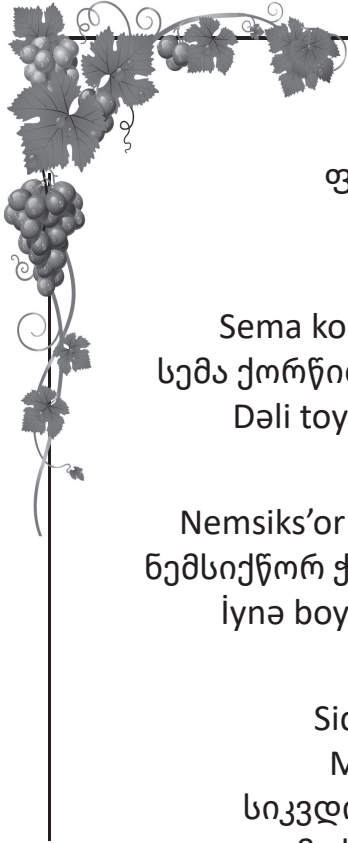
Şer ra moundeba, er mutsli gaazğomel p'uri.
შერ რა მოუნდება, ერ მუცლი
გააზლომელ პური.
Ac nə istəyə, bir qarın çörək.

Mazğar şerits mazğari hgonia.
მაზღარ შერიც მაზღარი ჰგონია.
Tox ac olanı da tox bilir.

Şerobit şuvadgeze anadgomi,
biğev konit ixrunç'avs.
შერობით შუვადგეზე ანადგომი,
ბიღევ ქონით იხრუნჭავს.
Acından günorta duran, biğını yağ ilə burur.

Pinti ver dananaxi, qaysi q'adir ver gaygevs.
ფინთი ვერ დანანახი, კაისი
ყადირ ვერ გადგევს.
Pisi görməyə, yaxşının qədrini bilməz.

Madl tu hçidi marilits maaq'ar.
მადლ თუ ჰჩიდი მარილიც მაყარ.
Savab iş edirsənsə, üstündən duz da tök.

Pağiri şerobas gahs'evs.
ფაღირი შერობას გაჰწევს.
Yoxsul olan aclıq çəkər.

Sema kors'ilşi s'avda şinaigni ek qaysav tko
სემა ქორწილში წავდა შინაიგნი ექ კაყსავ თქო
Dəli toya getdi, bura evdən yaxşıdır dedi.

Nemsiks'or ç'uç'runt'anaşi, er urem sitsive şeva.
ნემსიქწორ ჭუჭრუნტანაში, ერ ურემ სიცვივე შევა.
İynə boyda deşikdən bir araba soyuq girər.

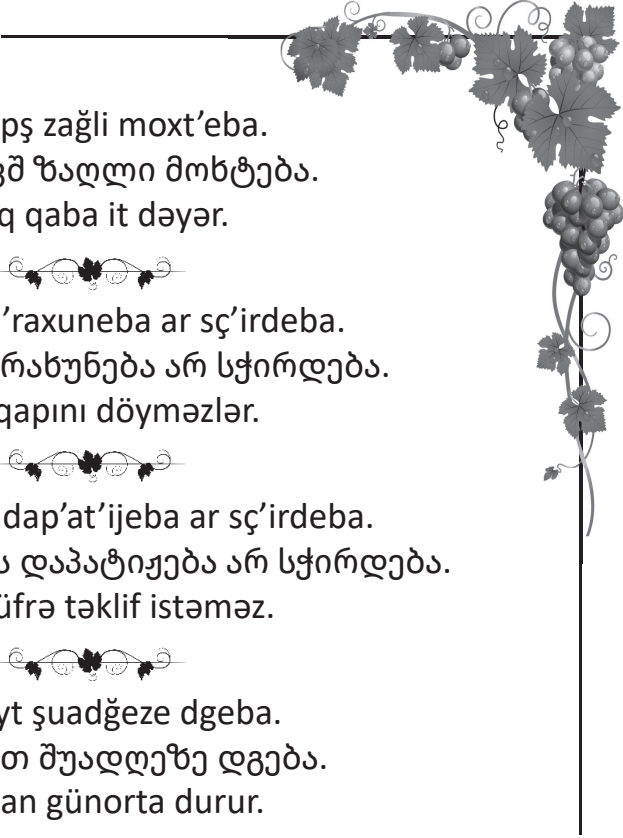
Siqvdili udouzaxnel st'umaria.
Mosulaşın nagaxt'an modis.
სიკვდილი უდოუზახნელ სტუმარია.
მოსულაშინ ნაგახტან მოდის.
Ölüm dəvətsiz qonaqdır. Gələndə qəfil gəlir.

Q'ov tutan ar hkonda, buv azlevda.
ყოვ თუთან არ ჰქონდა, ბუვ აზლევდა.
Qarğanın özündə yox idi, bayquşa verirdi.

Tsxori para rom mobrundeba,
assağ tsxori s'in qerteba.
ცხორი ფარა რომ მობრუნდება,
ასსაღ ცხორი წინ კერთება.
Sürü geri dönəndə, axsaq qoyun qabağa düşər.

Ġia tepş zağli moxt'eba.
ღია თევშ ზაღლი მოხტება.
Açıq qaba it dəyəər.

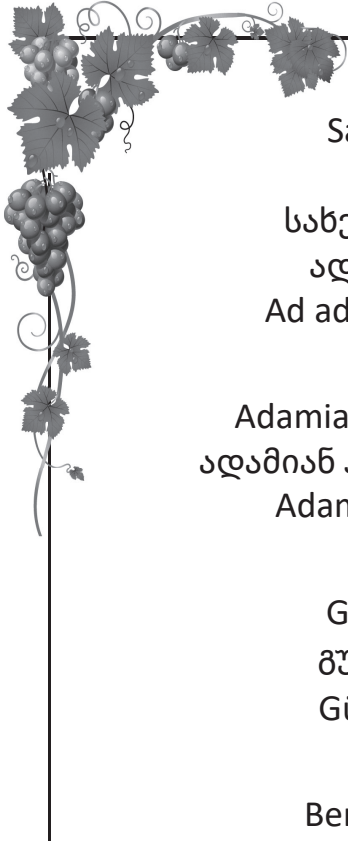
Ġia qar dat'raxuneba ar sç'irdeba.
ღია კარ დატრახუნება არ სჭირდება.
Açıq qarını döyməzler.

Gaşlil supras dap'at'ijeba ar sç'irdeba.
გაშლილ სუფრას დაპატიჟება არ სჭირდება.
Açıq süfrə təklif istəməz.

Şerobiyt şuadğeze dgeba.
შერობიფთ შუადღეზე დგება.
Acından günorta durur.

Bambaze ağsağovs.
ბამბაზე აღსაღოვს.
Topal pambıgın üstündə gəzir.

Saxeli adamian ar qmanzavs,
adamiani saxel qmanzavs.
სახელი ადამიან არ კმანზავს,
ადამიანი სახელ კმანზავს.
Ad adamı bəzəməz, adam adı bəzəyəər.

Saxeli adamian ar amağlevs,
adamiani saxel amağlevs.
სახელი ადამიან არ ამალღევს,
ადამიანი სახელ ამალღევს.
Ad adamı ucaltmır, adam adı ucaldır.

Adamian har şest'omit er ç'qos deeçeva.
ადამიან ჰარ შესტომით ერ ჭკოს დეეჩევა.
Adam hər səhvdən bir ağıl öyrənər.

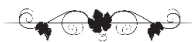
Guj s'ora mox'mareba unda.
გუჟ წორა მოჰმარება უნდა.
Gücü düzgün istifadə edərlər.

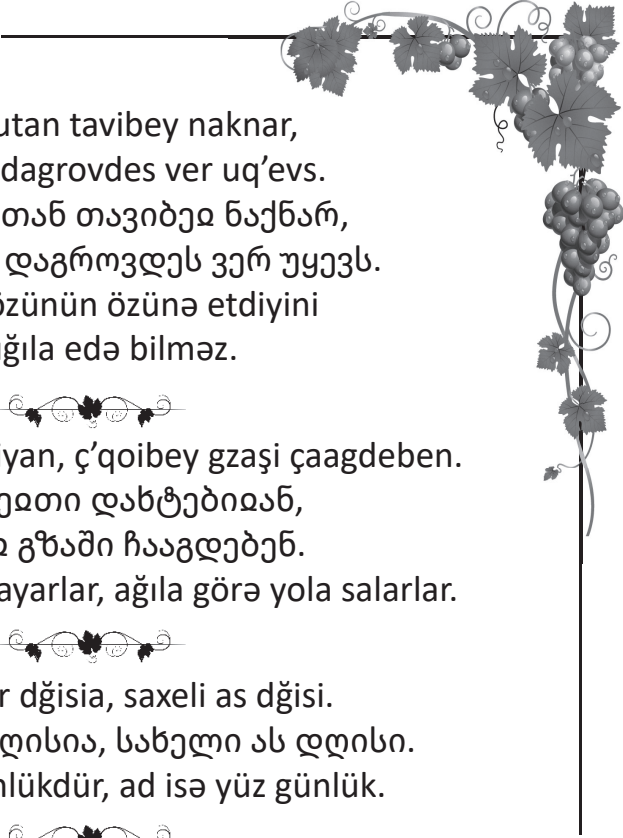
Beri ç'qo da q'mas'ili ç'qo ertia.
ბერი ჭკო და ყმაწილი ჭკო ერთია.
Qocanın ağılı ilə uşağın ağılı eynidir.

Er siqetei xatribei atas sims'arei
damirs'q'eba ikneba.
ერ სიკეთეი ხათრიბეი ათას სიმწარეი
დამირწყება იქნება.
Min acını udarlar bir şirinin xatirinə.

Qovzi natsarşi çouvarda
კოვზი ნაცარში ჩოუვარდა
Qaşığı külə düşdü.

İnsani tutan tavibey naknar,
xalği rom dagrovdes ver uq'evs.
ინსანი თუთან თავიბეა ნაქნარ,
ხალღი რომ დაგროვდეს ვერ უყევს.
Adamın özünün özünə etdiyini
el yığıla edə bilməz.

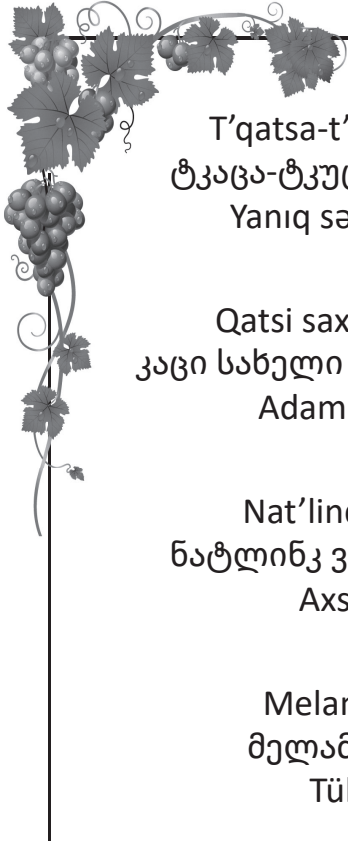
Çoxaibeyti daxt'ebiyən, ç'qoibey gzaşi çaagdeben.
ჩოხაიბედი დახტებთან,
ჭკობეა გზაში ჩააგდებენ.
Çuxaya görə qarşılaxarlar, ağıla görə yola salarlar.

Saç'meli er dğisia, saxeli as dğisi.
საჭმელი ერ დღისია, სახელი ას დღისი.
Yemək bir günlükdür, ad isə yüz günlük.

İnsani tet igevs, tetri insan ar igevs.
ინსანი თეთ იგევს, თეთრი ინსან არ იგევს.
Adam pulu qazanar, pul adamı qazanmaz.

Göli gareit ç'relia, insani şigai
გოლი გარეით ჭრელია, ინსანი შიგაი
İlan üzdən iyərəncdir, insan içdən.

Xe zirit s'q'al dahlevs.
ხე ზირით წყალ დაჰლევს.
Ağac dibindən su içər.

T'qatsa-t'qutsi bevria naqerçxali tsot'a çans.
ტკაცა-ტკუცი ბევრია ნაკერჩხალი ცოტა ჩანს.
Yanıq səsləri çox olsa da, alov az görünür.

Qatsi saxeli gasulinjax jani gahzres qay aris.
კაცი სახელი გასულინჯახ ჯანი გაჰზრეს კად არის.
Adamın adı çıxınca canı çixsa yaxşıdır.

Nat'linq vir brima nalidamqreli ekneba.
ნატლინკ ვირ ბრიმა ნალიდამკრელი ექნება.
Axsaq eşşəyin kor nalbəndi olar.

Melam tavi qudi mos'med maiq'ona.
მელამ თავი კუდი მოწმედ მაიყონა.
Tülkü quyruğunu şahid gətirdi.

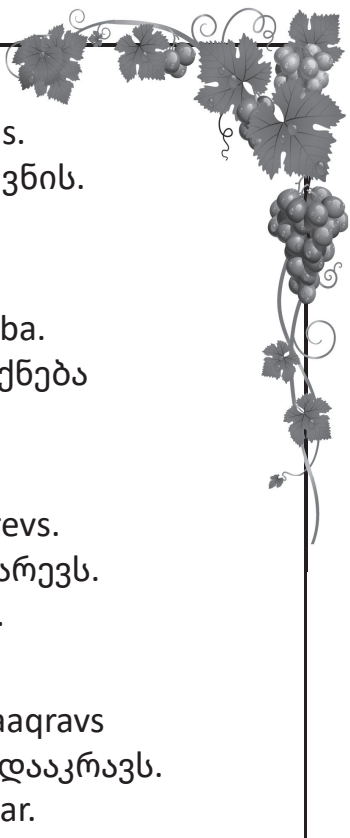
Tet dos zağ dovsxmen, şav kişmiş jibeşi çaiq'rian.
თეთ დოს ზაღ დოვსხმენ,
შავ ქიშიში ჟიბეში ჩაიყრიან.
Ağ ayranı itə tökərlər, qara kişmiş cibə.

Sağmoy xeyrigan, dilli şari qay aris.
საღმოფ ხედრიგან, დილლი შარი კად არის.
Axşamın xeyrindənsə, sabahın şəri yaxşıdır.

Saxeli lamazi naknari tutanats lamazi ikneba.
სახელი ლამაზი ნაქნარი თუთანაც
ლამაზი იქნება.
Adı gözəl olanın özü də gözəl olar.

S'q'ali gavlis ormos ip'ovnis.
წყალი გაივლის ორმოს იპოვნის.
Su axar çuxurunu tapar.

T'q'uli sitsotsxle moqle ikneba.
ტყული სიცოცხლე მოკლე იქნება
Yalanın ömrü az olar.

T'q'uli peq' aydgams ver it'arevs.
ტყული ფეყ ადგამს ვერ იტარევს.
Yalan ayaq tutar yeriməz.

Danazebni ip'ovnis, monazeli daagravs
დანაზებნი იპოვნის, მონაზელი დააკრავს.
Axtaran tapar, yoğuran yapar.

Tet dğe şav dğes dagamirs'q'evs.
თეთ დღე შავ დღეს დაგამირწყევს.
Ağ gün qara günü yaddan çıxardar.

Tet dğe insan gaatetrevs, şav dğe gaasıyevs.
თეთ დღე ინსან გაათეთრევს, შავ დღე გაამიძევს.
Ağ gün adamı ağardar, qara gün qaraldar.

Xe mosavli motsemiç'arta tav keş hqidevs.
ხე მოსავლი მოცემიყართა თავ ქეშ ჰკიდევს.
Ağac bar verdikə başını aşağı əyər.

Pağiribey x'eli danaç'er Ğmerti
upro bev mihtsems.
ფადირიბეჲ ჰელი დანაჭერ ღმერთი
უფრო ბევ მიჰცემს.

Fağira əl tutana Allah verər.

Arvarg tsxor janavari şəhç'ams.
არვარგ ცხორ ჟანავარი შეჰჭამს.
Fərsiz qoyunu qurd yeyər.

Arvarg şülü dedas at'irevs.
არვარგ შულუ დედას ატირევს.
Fərsiz oğul anasını ağladar.

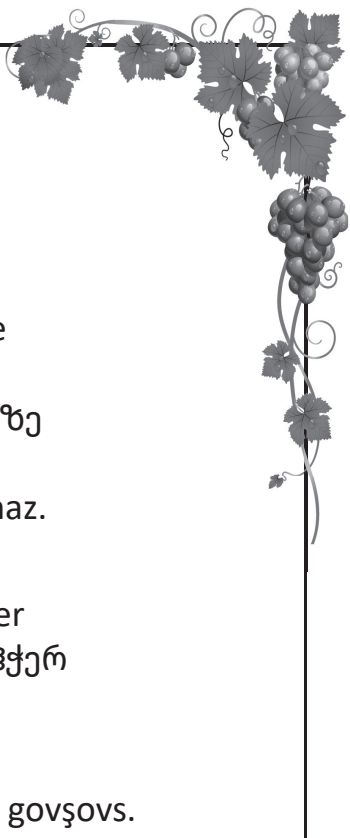
S'od naxşiri mohqlavs, vajqats juğabi.
წოდ ნახშირი მოჰკლავს, ვაჟკაც ჟუღაბი.
Kababı köz öldürər, igidi söz.

Ç'qian insani tsot'as ilap'ariqevsq'e.
ჭკიან ინსანი ცოტას ილაპარიკევსყე.
Kamil adam az danışar.

Q'ruvi ver gaygevs - şaangzavsevs,
brima ver daynaxavs - maas'q'ovs.
ყრუვი ვერ გაღგევს - შაანგზავსევს,
ბრიმა ვერ დაღნახავს - მააწყოვს.
Kar eşitməz yaraşdırar, kor görməz quraşdırar.

Ena guli gasağebiya.
ენა გული გასაღებია.
Dil ürəyin açarıdır.

Ç'qian monadire tsarielze
t'q'üves ar esrovnis.
ჭკიან მონადირე ცარიელზე
ტყუვეს არ ესროვნის.
Ağıllı ovçu boşuna güllə atmaz.

Asjer gazom, ertxel mohç'er
ასჟერ გაზომ, ერთხელ მოჰჭერ
Yüz ölç, bir biç.

Q'ruvi ganagev, brima danaç'er ar govşovs.
ყრუვი - განაგევ,
ბრიმა - დანაჭერ არ გოვშოვს.
Kar eşitdiyın, kor tutduğun buraxmaz.

Q'ruvi orjer gaytsinevs.
ყრუვი ორჟერ გადცინევს.
Kar iki dəfə gülər.

Kesibi tsxeni p'ovnobaşın balax ver ip'ovnis,
balaxi p'ovnobaşın tsxen.
ქესიბი ცხენი პოვნობაშინ ბალახ
ვერ იპოვნის, ბალახი პოვნობაშინ ცხენ.
Kasıb at tapanda ot tapmaz, ot tapanda at.

Kesib axalgazda merdi ikneba.
ქესიბ ახალგაზდა მერდი იქნება.
Kasib cavan mərd olar.

Ğobesats q'urev ak.
ღობესაც ყურევ აქ.
Çəpərin də qulağı var.

Sxota tsxenze danajdomi male çomova.
სხოთა ცხენზე დანაჯდომი მალე ჩომოვა.
Özgə atına minən tez düşər.

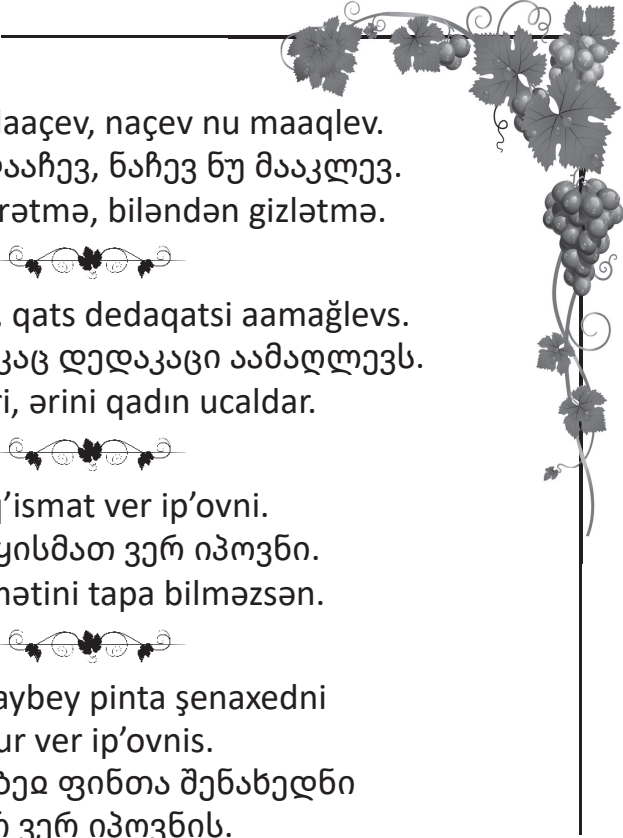
Garevli movda, şinavri gaagda.
გარევლი მოვდა, შინავრი გააგდა.
Yersiz gəldi, yerli qaç.

S'q'li naq'suva ario.
წყლი ნაყუვა არიო.
Suyu əzmək kimidir.

Zmari rakton dzliyeri ikneba,
tavi kvevr gaasqdens.
ზმარი რაქთონ ძლიერი იქნება,
თავი ქვევრ გაასკდენს.
Sirkə nə qədər güclü olsa,
öz küpəsinə partladar.

Ar naçev nu daaçev, naçev nu maaqlév.
არ ნაჩევ ნუ დააჩევ, ნაჩევ ნუ მააკლევ.
Bilməyənə öyrətmə, biləndən gizlətmə.

Dedaqats qatsi, qats dedaqatsi aamağlevs.
დედაკაც კაცი, კაც დედაკაცი აამაღლევს.
Qadını əri, ərini qadın ucaldar.

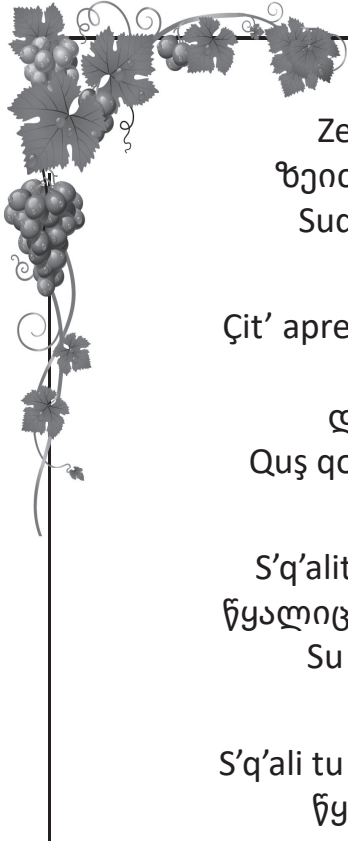
Zalit q'ismat ver ip'ovni.
ზალით ყისმათ ვერ იპოვნი.
Zorla qismətini tapa bilməzsən.

Dedmamaybey pinta şenaxedni
p'ur ver ip'ovnis.
დედმამაებეჲ ფინთა შენახედნი
პურ ვერ იპოვნის.
Valideyninə xor baxan çörək tapmaz.

X'eli s'minda naknar p'iri tetri ekneba.
ჴელი წმინდა ნაქნარ პირი თეთრი ექნება.
Əli təmiz olanın üzü ağ olar.

X'eli s'minda naknar ena gzeli ekneba.
ჴელი წმინდა ნაქნარ ენა გზელი ექნება.
Əli təmiz olanın dili uzun olar.

T'alaxi sanam kevria ikamdin mis'ari.
ტალახი სანამ ქვევრია იქამდინ მიწარი.
Palçıq küpə olunca torpaqdır.

Zeiti dams'orxar dos uberava.
ზეითი დამწობარ დოს უბერავა.
Suddən yanıb, ayrıanı üfürürsən.

Çit' aprena undoda daptxenas eledeboda.
ჩიტ აფრენა უნდოდა
დაფთხენას ელედებოდა.
Quş qorxudulmağı gözləyirdi ki, uçsun.

S'q'alits ergan dahçomaşın q'rovdeba.
წყალიც ერგან დაჭომამინ ყროვდება.
Su da bir yerdə qalanda iylənir.

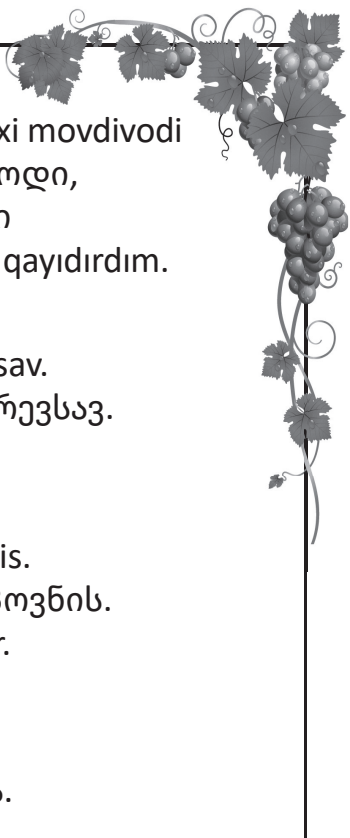
S'q'ali tu q'abşı dasxmula maşın daleveliya.
წყალი თუ ყაბში დასხმულა
მამინ დალეველია.
Su qaba giribsə, içməlidir.

Rasats pxizeli pikrovs, is trol enaze ako.
რასაც ფხიზელი ფიქროვს,
ის თროლ ენაზე აქო.
Ayğın fikirləşdiyi, sərxoş adamın dilindədir.

Şen şuvadğeze nat'arev, me ğame sizmarşı vxedav.
შენ შუვადღეზე ნატარევ,
მე ღამე სიზმარში ვხედავ.
Sən günorta gəzənləri mən gecə yuxuda görürəm.

Şen rom saqitxla mihdivodi, me naqitxi movdivodi
შენ რომ საკითხლა მიჰდივოდი,
მე ნაკითხი მოვდივოდი
Sən oxumağa gedəndə, mən oxuyub qayıdırdım.

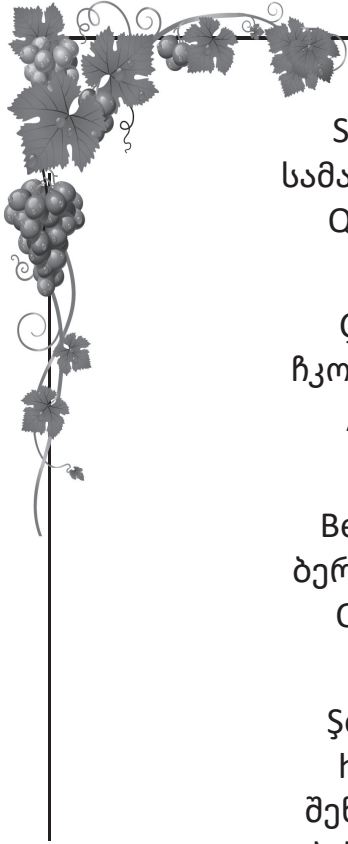
Zamtri tovlats ar gaiçkerevsav.
ზამთრი თოვლსაც არ გაიჩქერევსაც.
Qış da qarı əsirgəməz.

Viri iq'ivlevs tavi t'ol ip'ovnis.
ვირი იყივლევს თავი ტოლ იპოვნის.
Eşşək anqırır tayını tapar.

Sp'iloı q'arşı gzinava.
სპილოი ყურში გზინავა.
Fil qulağında yatırın.

Kesibma tetri ip'ovna, adgili ver ip'ovna.
ქესიბმა თეთრი იპოვნა, ადგილი ვერ იპოვნა.
Kasıb pul tapdı, yer tapmadı.

Gogo ambos gavtxovdendavo,
beberi anbos movqđendavo.
Saxli derdi min unda gahs'ivos?
გოგო ამბოს გავთხოვდენდავო,
ბებერი ანბოს მოვკდენდავო.
სახლი ღერდი მინ უნდა გაჰწივოს?
Qız deyir köçəcəm, qarı deyir öləcəm.
Evin yükünü kim çəksin?

Samares ç'qilit gaatxrenian.
სამარეს ჭკილით გაათხრენიან.
Qəbrini dirnaqla qazacaqlar.

Çqo didtan ara, çqo tavşia.
ჩკო დიდთან არა, ჩკო თავშია.
Ağıl yaşda deyil, başdadır.

Ber qats sizmarits deejereba.
ბერ კაც სიზმარიც დეეჟერება.
Qoca kişi yuxuya da inanar.

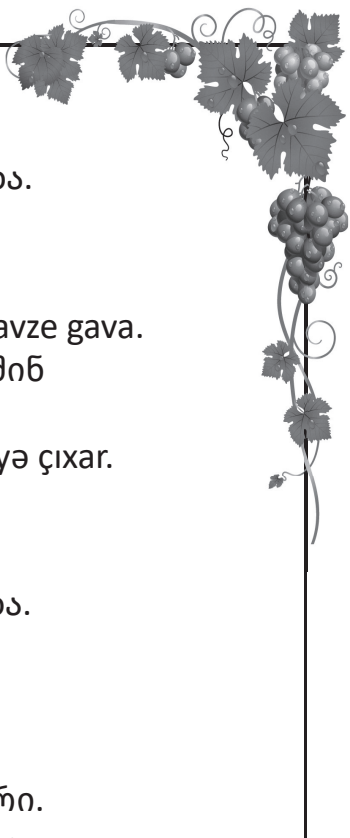
Şen pas aimaşin satsodneni,
haxanats toli dagqargenav.
შენ ფას აიმაშინ საცოდნენი,
ჰახანც თოლი დაგკარგენავ.
Nə vaxt gözdən itəcəksən,
o zaman sənin qiymətini biləcəklər.

Mag tovlit çon qarzets itovlevs.
მაგ თოვლით ჩონ კარზეც ითოვლევს.
O qardan bizim də qapıya yağar.

Eramksigze ena akonda beç'evs
enati ipxanavdaav
ერამქსიგზე ენა აქონდა,
ბეჭევს ენათი იფხანავდაავ
Dili o qədər uzundur ki, çiyinini dili ilə qaşıyır.

Qina tsxel-tsxeli ijeqeba.
კინა ცხელ-ცხელი იჟეკება.
Dəmiri isti-isti dōyərlər.

Oba up'at'rono dahçomaşin ğori tavze gava.
ობა უპატრონო დაჭომაშინ
ღორი თავზე გავა.
Oba yiyəsiz qalanda donuz təpəyə çıxar.

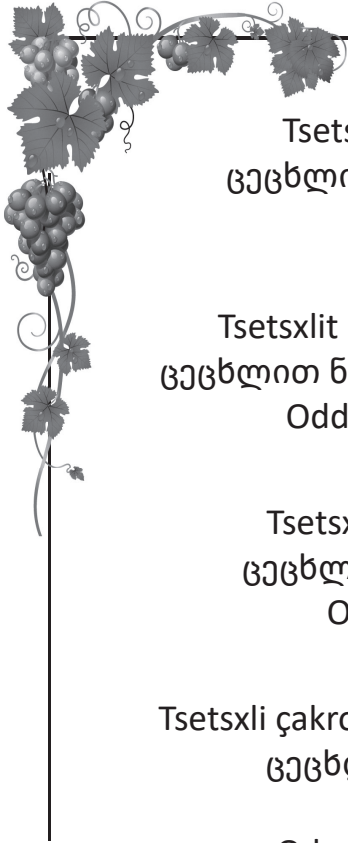
Tsetsxli şigay aboldeba.
ცეცხლი შიგაფ აბოლდება.
Ocaq içindən alışar.

Tkma hadilia, kna japari.
თქმა ჰადილია, კნა ჟაფარი.
Demək asandır, etmək çətin.

Tsetsxli unaxşiro ar dahçeba, zali ujuğabo.
ცეცხლი უნახშირო არ დაჭება, ზალი უჟუღაბო.
Ocaq közsüz qalmaz, gəlin sözsüz.

Magastan zol ver gomohxravs.
მაგასთან ზოლ ვერ გომოჰრავს.
Onunla bərabər sumuyu dartışdira bilməz.

Tsetsxli çomnavard adgil dahs'ovs.
ცეცხლი ჩომნავარდ ადგილ დაჰწოვს.
Od düşdüyü yeri yandırar.

Tsetsxli tu ar ikna qomli ar ikneba.
ცეცხლი თუ არ იქნა კომლი არ იქნება.
Od olmasa tüstü çıxmaz.

Tsetsxlit natsari ikneba, natsarit ra ikneba?
ცეცხლით ნაცარი იქნება, ნაცარით რა იქნება?
Oddan kül törər, küldən nə törər?

Tsetsxli da bamba ver imegobreben.
ცეცხლი და ბამბა ვერ იმეგობრებენ.
Odlə pambığın nə dostluğ?

Tsetsxli çakrobəsuqan natsartan ar itamaşebənq'e.
ცეცხლი ჩაქრობასუკან ნაცართან
არ ითამაშებენყე.
Odu söndürüb külü ilə oynamazlar.

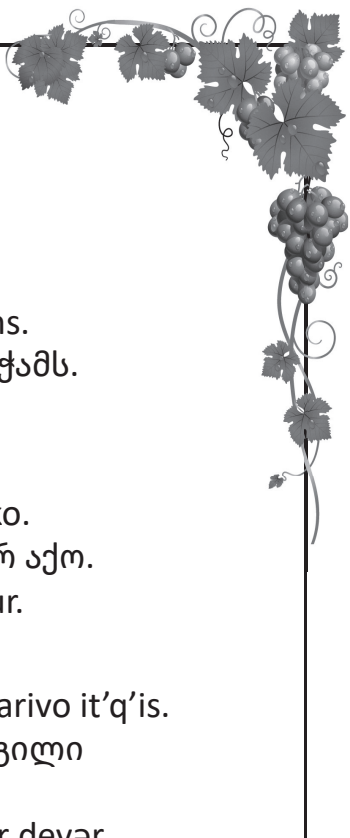
Siptxiles tavi ar ht'qiva
სიფთხილეს თავი არ ჰტკივა
Ehtiyatlı olmaq başı ağrıtmaz.

Naknar adgila umed dayç'eren.
ნაქნარ ადგილა უმედ დაძჭერენ.
Olan yerdən umarlar.

Erage insania qudit kuvas asrovninevsvo.
ერაგე ინსანია კუდით ქუვას ასროვნინევსვო.
Elə adamdır ki, quyruğuna daş atdırar.

Saknel çara ar ako.
საქნელ ჩარა არ აქო.
Olacağa çarə yoxdur.

Şerig sakonel xalği şeħç'ams.
შერიგ საქონელ ხალღი შეჰჰამს.
Ortaqlı malı xalq yeyər.

Saknel da siqvdił çara ar ako.
საქნელ და სიკვდილ ჩარა არ აქო.
Oldu ilə öldüyə çarə yoxdur.

Şip'robay ver natsodni adgili mis'ro arivo it'q'is.
შიპრობაჲ ვერ ნაცოდნი ადგილი
მიწრო არივო იტყის.
Oynamaq bilməyən yerim dardır deyər.

Ezo mrudi zroxas ve s'elavs.
ეზო მრუდი ზროხას ვე წელავს.
Həyətı əyridir, inəyi sağa bilmir.

Ena t'q'uliyani kninjax, bluvi iknos qay ari.
ენა ტყულიდანი ქნინჯახ,
ბლუვი იქნოს კად არი.
Dil yalançı olunca, lal olsa yaxşıdır.

Ena şest'eba simartles it'q'is.
ენა შესტება სიმართლეს იტყის.
Dil çaşıb, doğrusunu deyər.

Enay yera xinjli yeraygan betariya.
ენად ძერა ხინჯლი ძერადგან ბეთარიდა.
Dil yarası qılinc yarasından yamandır.

Jinç'elas s'elavs.
ჟინჭელას წელავს.
Qarışqanı sağır.

Cer ilap'ariq, igre gaytsin.
ჯერ ილაპარიკ, იგრე გადცინ.
Əvvəl danış, sonra gül.

Q'elşi aamiq'una, tsxirit mamadina.
ყელში აამიყუნა, ცხირით მამადინა.
Boğaza gətirdi, burnumdan gəldi.

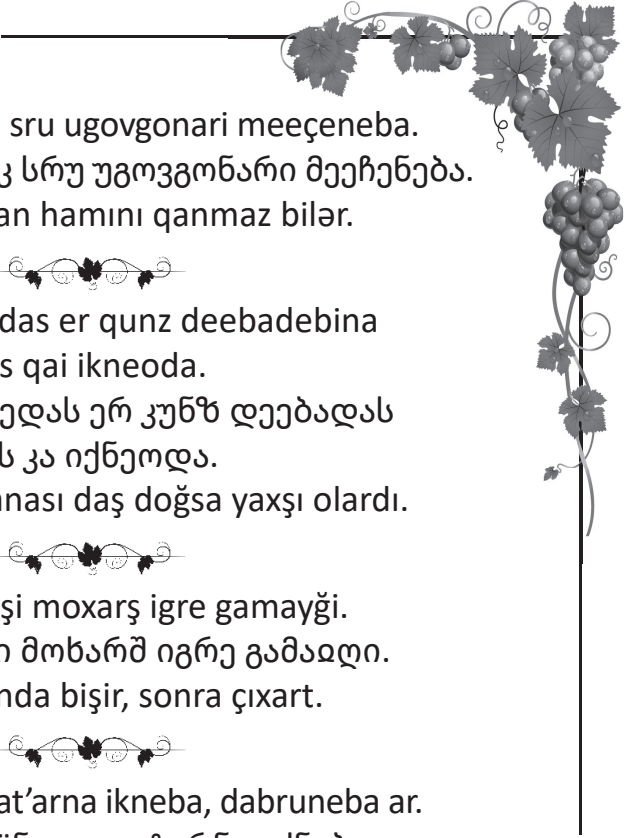
Sip't'a ipikre igre ilap'ariq.
სიპტა იფიქრე იგრე ილაპარიკ.
Əvvəl düşün, sonra danış.

İnsani moqdeba, jugabi dahçeba.
ინსანი მოკდება, ჟუგაბი დაჭება.
İnsan ölər, söz qalar.

Tol şer ak.
თოლ შერ აქ.
Gözü acdır.

T'q'uli nalap'ariq sru ugovgonari meeçeneba.
ტყული ნალაპარიკ სრუ უგოვგონარი მეეჩენება.
Yalan danışan hamını qanmaz bilər.

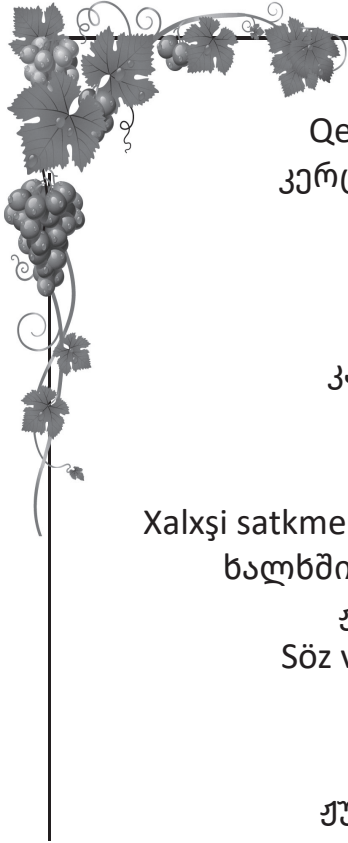
Magi qola dedas er qunz deebadebina
ais qai ikneoda.
მაგი კოლა დედას ერ კუნზ დეებადას
აის კა იქნეოდა.
Onun əvəzinə anası daş doğsa yaxşı olardı.

Juğabi q'başı moxarş igre gamayği.
ჟუღაბი ყბაში მოხარშ იგრე გამაიღი.
Sözü ağzında bişir, sonra çıxart.

T'q'ulit dünyay dat'arna ikneba, dabruneba ar.
ტყულით დუნაჲ დატარნა იქნება,
დაბრუნება არ.
Yalan ilə dünyanı gəzmək olar, qayıtmaq olmaz.

Atas naç'ami geknos, er natkomi nu gekneba.
ათას ნაჭამი გექნოს, ერ
ნათქომი ნუ გექნება.
Min yeyənin olsun, bir deyənin olmasın.

T'q'uliyani sunaq maat'q'iyevs.
ტყულიდანი სუნაკ მათყიევს.
Yalançı tamahkarı aldadar.

Qertsxizada mat'q'l qrençxavs.
კერცხიზედა მატყელ კრენჩხავს.
Yumurtadan yun qırxır.

qatsi jugabi erti ikneba.
კაცი ჟუგაბი ერთი იქნება.
Kişinin sözü bir olar.

Xalxşı satkmeli da saxşı satkmel juğabi sxo da sxo ari.
ხალხში სათქმელი და სახში სათქმელ
ჟულაბი სხო და სხო არი.
Söz var el içində, söz var ev içində.

Juğabi xinjligan ç'leri.
ჟულაბი ხინჯლიგან ჭრერი.
Söz qılıncdan kəsərlidir.

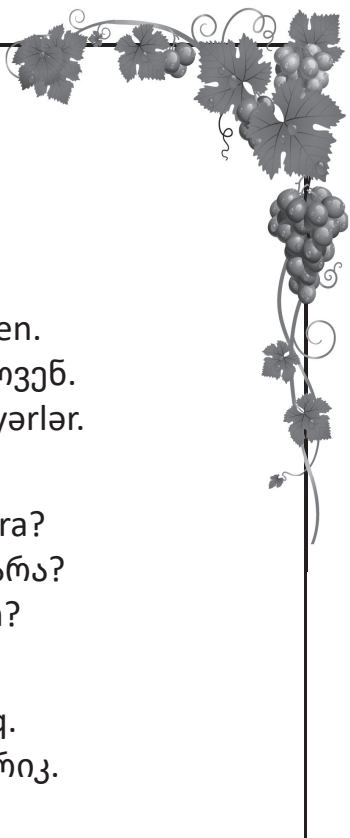
Juğabi anağebisi, adgili danajdomisiya.
ჟულაბი ანაღებისი, ადგილი დანაჟდომისიია.
Söz götürənin, yer oturanındır.

Juğabi esron, p'at'roni ayğevs.
ჟულაბი ესრონ, პატრონი ადღევს.
Sözü at, yiyəsi götürər.

Zogibey aq'olas çomoq'ola scobiao.
ზოგიბეა აყოლას ჩომოყოლა სჯობიას.
Bəziləri ilə yola çıxmaqđansa, çıxmamaq yaxşıdır.

Mis'asats q'uri ako.
მიწასაც ყური აქო.
Yerin də qulağı var.

—
S'or juğab xumrobit amboven.
წორ ჟუღაბ ხუმრობით ამბოვენ.
Sözün doğrusunu zarafatla deyərlər.

—
Şen qi magi t'iqi-t'omara xara?
შენ კი მის ტიკი-ტომარა ხარა?
Sən onun xəbərçi quşusan?

—
Bevs tu itsi, tsot'a ilap'ariq.
ბევს თუ იცი, ცოტა ილაპარაკ.
Çox bilirsən, az danış.

—
Bebərs zamtarşi mars'q' maagonda
ბებერს ზამთარში მარწყ მააგონდა
Qocanın qışda çiylək yadına düşdü.

—
Ç'qian mt'er arvarg megobar cobia.
ჭკიან მტერ არვარგ მეგობარ ჯობია.
Ağıllı düşmən nadan dostdan yaxşıdır.

—
X'ortsi da ç'qili araşi şenasuli aq'rovdeba gomova.
ჯორცი და ჭკილი არაში შენასული
აყროვდება გომოვა.
Ət ilə dirnaq arasına girən iylənib çıxar.

Bev jinç'ela er sp'ilos mohqlavs.
ბევ ჟინჭელა ერ სპილოს მოჰკლავს.
Çox qarışqa bir şiri öldürər.

Dati budeşi tapli darçeba?
დათი ბუდეში თაფლი დარჩება?
Ayı yuvasında bal qalar?

Monaçkarebi torneşi çavardeba.
მონაჩქარები თორნეში ჩავარდება.
Tələsən təndirə düşər.

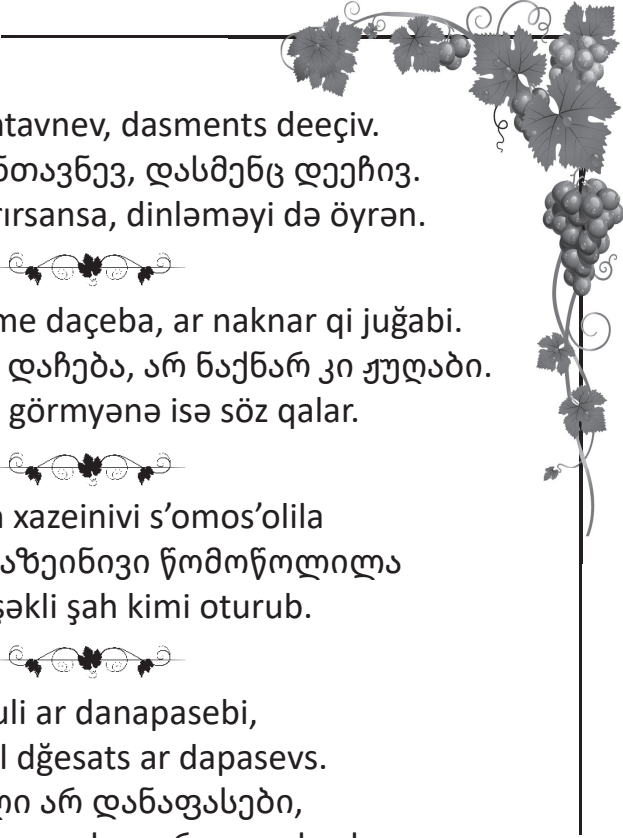
Zür kudi daxurit tavşi ç'ko ar emet'eba.
ზურ ქუდი დახურით თავში ჭქო არ ემეტება.
Bahalı papaq qoymaqla başda ağıl artmaz.

Zapxulşi beberma tko maaqdomivar, kalma tko
gaatxieuvarav, ar imuşaves da zamtarits movda.
ზაფხულში ბებერმა თქო მააკდომივარ,
ქალმა თქო გაათხიეუვარავ,
არ იმუშავებს და ზამთარიც მოვდა.
Yayda qoca dedi öləcəm, qiz dedi köçəcəm
işləmədilər və qış gədi.

Ziri ar naknar xe s'ayktseva.
ზირი არ ნაქნარ ხე წადქცევა.
Kökü olmayan ağac yıxılar.

Lap'ariq tu antavnev, dasments deeviv.
ლაპარიკ თუ ანთავნევ, დასმენც დეეჩივ.
Danışmağï bacarırsansa, dinləməyi də öyrən.

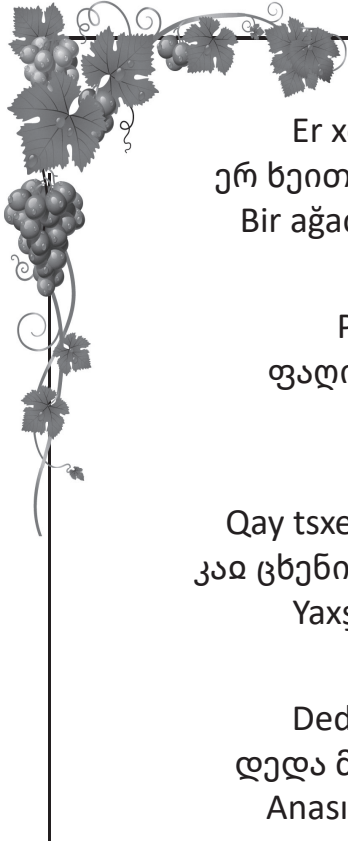
Sakme naknar sakme daçeba, ar naknar qi juğabi.
საქმე ნაქნარ საქმე დაჩება, არ ნაქნარ კი ჟუღაბი.
İş görənə iş, görmyənə isə söz qalar.

Şüd virian xazeinivi s'omos'olila
შუდ ვირიან ხაზეინივი წომოწოლილა
Yeddi eşşəkli şah kimi oturub.

S'arsuli ar danapasebi,
dğevandel dğesats ar dapasevs.
წარსული არ დანაფასები,
დღევანდელ დღესაც არ დაფასევს.
Keçmişinə dəyər verməyən, bu günün qədrini bilməz.

Şeq'varebuli şomoxedna ilap'ariqevs.
შეყვარებული შომოხედნა ილაპარიკევს.
Sevənin baxışları danışar.

Düdrüyan vaşli xeze ar dahçeba,
omorçev vardi şt'oze.
დუდრუდანი ვაშლი ხეზე არ დაჰჩება,
ომორჩევ ვარდი შტოზე.
İri alma ağacda qalmaz, gözəl çiçək budaqda.

Er xeit salamurits qetev, şuşutits.
ერ ხეითი სალამურიც კეჭტევ, შუშუტიც.
Bir ağacdān tütək dā düzələr, düdük dā.

Pağir virze orni şejdebiyan.
ფაღირ ვირზე ორნი შეჟდებიან.
Açiz eşşəyə cüt minərlər.

Qay tsxeni tavibey q'amçis ar daqrevnevs.
კაჲ ცხენი თავიბეჲ ყამჩის არ დაკრევნევს.
Yaxşı at özünə qamçı vurdurmaz.

Deda maiqitxet qütsi igre iq'idet.
დედა მაიკითხეთ კუტი იგრე იყიდეთ.
Anasını soruşub sonra qulanı alarlar.

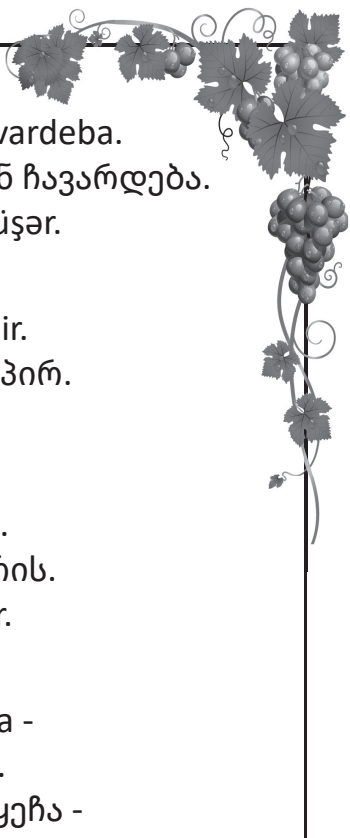
Qalami mrudi iknosats s'ora dahs'eravs.
კალამი მრუდი იქნოსაც წორა დაჰწერავს.
Qələm əyri olsa da düz yazar.

Kelaze qaqals hq'eçavs.
ქელაზე კაკალს ჰყეჩავს.
Başında qoz sındırır.

Şentan danaç'ori, şengnints dayç'oreba.
შენტან დანაჭორი, შენგნინც დაღჭორება.
Sənə qeybət edən, səndən dā qeybət edər.

Sxoybey motxril ormoşi tutan çavardeba.
სხოდბეჲ მოთხრილ ორმოში თუთან ჩავარდება.
Başqasına quyu qazan özü düşər.

—
X’eli x’el dahbans, x’elits p’ir.
ჰელი ჰელ დაჰბანს, ჰელიც პირ.
Əl əli yuyar, əl də üzü.

—
Emk did bijoba s’orobaris.
ემქ დიდ ბიჟობა წორობარის.
Ən böyük biclik düzlükdür.

—
Guli sarqesaviri, tu gayq’eça -
moqrobit ar gahs’ordeba.
გული სარკესავირი, თუ გაყეჩა -
მოკრობით არ გაჰწორდება.
Ürək ayna kimidir, sındısa yapışdırmaqla düzəlməz.

—
Gajavrebul droze er s’ut tu maytmine,
as s’el dapuşmanebas geexs’evi.
გაჟავრებულ დროზე ერ წუთ თუ მადთმინე,
ას წელ დაფუშმანებას გეეხწევი.
Əsəbi vaxtı bir an səbirli olsan,
yüz günlük peşmanlıqdan qurtararsan.

—
Qats motmena unda eknos.
კაც მოთმენა უნდა ექნოს.
Kişidə səbir olmalıdır.

Monatmeni bev imtsxovrevs.
მონათმენი ბევ იმცხოვრევს.
Səbr edən çox yaşar.

Vay-vay s'ahsuli hai-hai dahçomil
ვა-ვაა წაჰსული ჰაი-ჰაი დაჰჩომილ
Hay-hayı gedib, vay-vayı qalıb.

Paxili bağı ar gams'ondeba.
ფახილი ბაგი არ გამწონდება.
Paxılın bağı göyərməz.

X'elşi taplı danaç'eri tit ahloqavs.
ჰელში თაფლი დანაჭერი თით აჰლოკავს.
Bal tutan barmaq yalar.

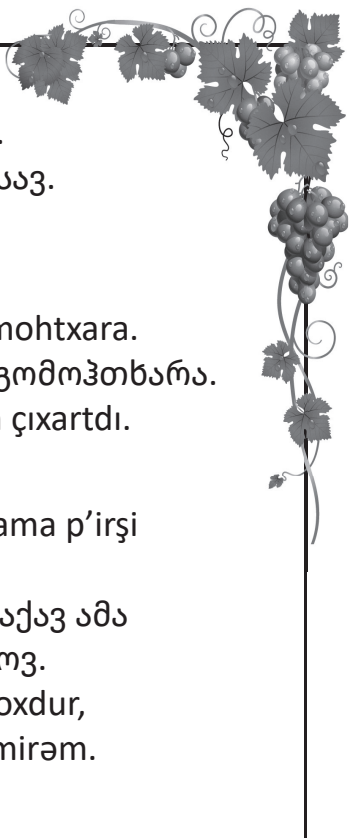
Tevzi namdomi tavitav s'q'alşi esrovnis.
თევზი ნამდომი თავითავ წყალში ესროვნის.
Baliq istəyən özünü suya vurur.

Har dros tavi s'esi ako.
ჰარ დროს თავი წესი აქო.
Hər saatın bir hökmü var.

Or q'oçi tavi er kobşi ar aduğdeba.
ორ ყოჩი თავი ერ ქობში არ აღუღდება.
İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz.

Urmit q'urdğel iç'eravsav.
ურმით ყურდღელ იჭერავსავ.
Arabayla dovşan tutur.

Q'aşi gahs'oribaşın, daado toli gomohtxara.
ყაში გაჰწორიბაშინ, დაადო თოლი გომოჰტხარა.
Qaş düzəldən yerdə, vurdu gözün çıxartdı.

Tevzma tko: Satkmel bevr makav ama p'irşi
s'q'al mak ver vambov.

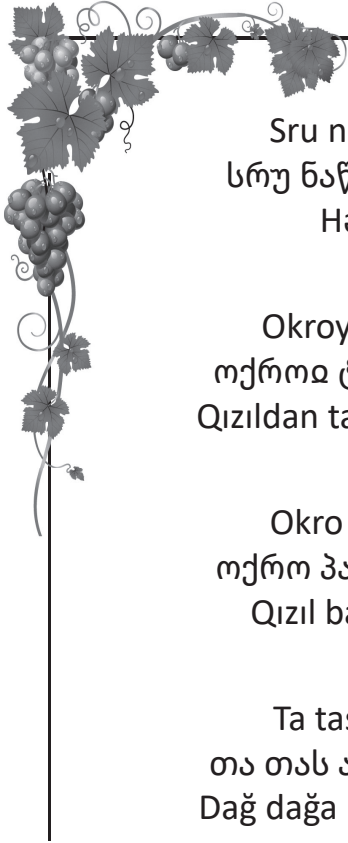
თევზმა თქო: სათქმელ ბევრ მაქავ ამა
პირში წყალ მაქ ვერ ვამბოვ.

Balıq dedil: deyiləcək sözü m çoxdur,
amma ağzımda su var deyə bilmirəm.

Mondomeba tolşi ikneba, siq'varuli gulşi.
მონდომება თოლში იქნება, სიყვარული გულში.
İstək gözdə olar, məhəbbət ürəkdə.

Gavlil ramze aravşa it'q'iyān.
გავლილ რამზე არავშა იტყვიან.
Keçənə güzəşt deyərlər.

Rasats dahtesav, ima mayimqi.
რასაც დაჰტესავ, იმა მაიმიკი.
Nə əkərsən, onu biçərsən.

Sru nas'qin ram okro raxan qerteba.
სრუ ნაწკინ რამ ოქრო რახან კერთება.
Hər parıldayan şey qızıl deyil.

Okroy t'axt'igan, okroy bedi meknos.
ოქრომ ტახტიგან, ოქრომ ბედი მექნოს.
Qızıldan taxtım olunca, qızıldan baxtım olsun.

Okro p'at'rari magram pasi züri ako.
ოქრო პატრარი მაგრამ ფასი ზური აქო.
Qızıl balaca olsa da, qiyməti böyükdür.

Ta tas ar xdevis insan insans xvdeis.
თა თას არ ხდევის ინსან ინსანს ხვდეის.
Dağ dağa rast gəlməz, insan insana rast gələr.

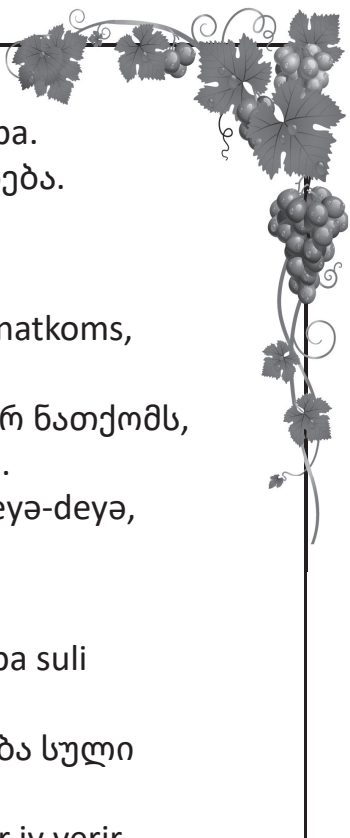
Tsetsxli naknar adgilit şuki mova.
ცეცხლი ნაქნარ ადგილით შუქი მოვა.
Od yanan yerdən işıq gələr.

Tavi tolze manas ver xedavs, sxota tolze bös' ezevs.
თავი თოლზე მანას ვერ ხედავს,
სხოთა თოლზე ბოწ ეზევს.
Öz gözündə tiri görmür, özgə gözündə tük axtarır.

Sxota ç'iri, ğobei çxirio
სხოთა ქირი, ღობეი ჩხირიო
Başqasının şəri, çəpərin çubuğs.

Pin dğes emuri tsot'a ekneba.
ფინ დღეს ემური ცოტა ექნება.
Pis günün ömrü az olar.

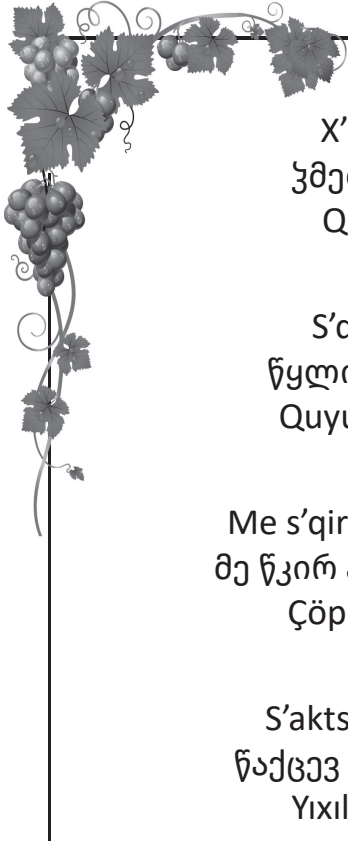
— — — — —
Dğe gaaqetevar, xual gaaqetevar natkoms,
tovlits qarze maadga.
დღე გააკეთეvar, ხუალ გააკეთეvar ნათქომს,
თოვლიც კარზე მაადგა.
Bu gun edərəm, sabah edərəm deyə-deyə,
qar qapıya dayandı.

— — — — —
Qat'a rom x'ortsze ver şoust'eba suli
mohdisvo ambovs.
კატა რომ ჰორცზე ვერ შოუსტება სული
მოჰდისვო ამბოვს.
Pişiyin ağzı ətə çatmayanda deyər iy verir.

— — — — —
Kveq'ana ingrevoda t'uras kors'ili hkondao.
ქვეყანა ინგრევოდა ტურას ქორწილი ჰქონდაო.
Dünya dağılır, çaqqalın toyudur.

— — — — —
Q'ovi leşze dagrovdeba.
ყოვი ლეშზე დაგროვდება.
Qarğa cəmdək üstə yığılar.

— — — — —
Qudi qarşi çaht'anebia
კუდი კარში ჩაჰტანებია
Quyruğu qapıda qalıb.

X'meli tsetsxze nedlits is'eba.
ჰმელი ცეცხზე ნელლიც იწება.
Qurunun oduna yaş da yanır.

S'q'li çasxmit ormo ar aivseba.
წყლი ჩასხმით ორმო არ აივსება.
Quyuya su tökməklə quyu dolmaz.

Me s'qir ar met'ev, şen manay mx'irevzar.
მე წკირ არ მეტევ, შენ მანაჲ მჭირევზარ.
Çöp giməyən yerə paya soxursan.

S'aktsev xes xes, tsul bevri dahqravş.
წაქცევ ხეს ხეს, ცულ ბევრი დაჰკრავს.
Yıxılan ağaca balta çalan çox olar.

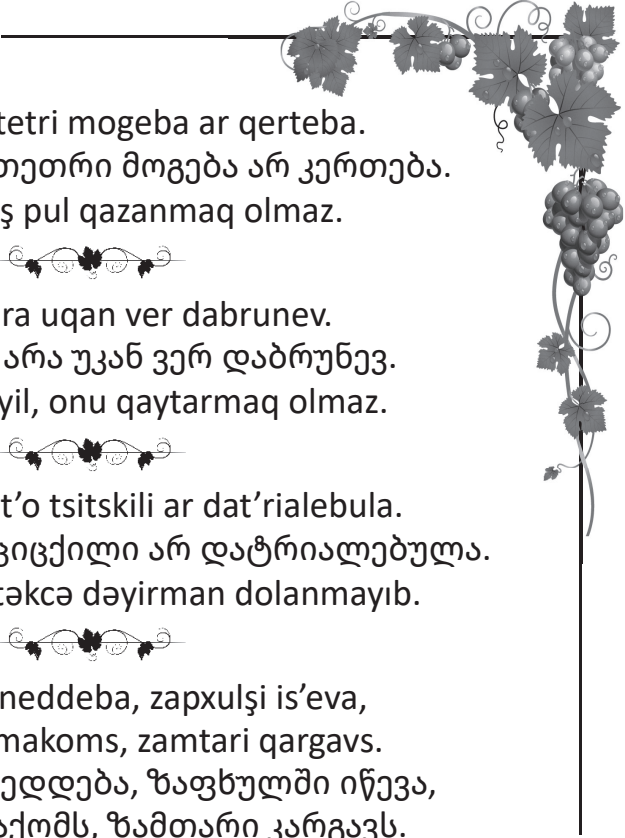
Jangi qinas hç'ams, derdi gul.
ჟანგი კინას ჰჭამს, დერდი გულ
Dəmiri pas yeyər, ürəyi dərd.

Mağla tavşı adgili ararı, dabla tavşits ar jdəba.
მაღლა თავში ადგილი არარი,
დაბლა თავშიც არ ჟდება.
Yuxarı başda yer yoxdur, aşağı başda da oturmur.

Zağli qinay damjeqelay duknit ras s'ayğevş?
ზაღლი კინაჲ დამჟეკელაჲ დუქნით რას წაადღევს?
İt dəmirçi dükanından nə aparar?

Udovoplela tetri mogeba ar qerteba.
უდოვოფლელა თეთრი მოგება არ კერთება.
Tərləməmiş pul qazanmaq olmaz.

Dro tetri ara uqan ver dabrunev.
დრო თეთრი არა უკან ვერ დაბრუნევ.
Zaman pul deyil, onu qaytarmaq olmaz.

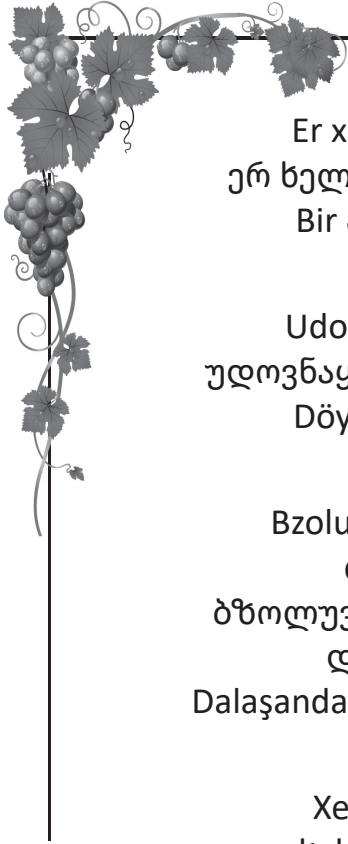
Çem tavze mart' o tsitskili ar dat'rialebula.
ჩემ თავზე მარტო ციცქილი არ დატრიალებულა.
Mənim başıma tək cə dəyirman dolanmayıb.

Gazapxulze neddeba, zapxulşi is'eva,
şemodgoma makoms, zamtari qargavs.
გაზაფხულზე ნედდება, ზაფხულში იწევა,
შემოდგომა მაქომს, ზამთარი კარგავს.
Yaz bitirir, yay yetirir, payız gətirir, qış itirir.

Zamtri ze bibilas ver gahzdis.
ზამთრი ზე ბიბილას ვერ გაჰზდის.
Qışın günəşindən çiçək açmaz.

Ç'inç'ar nöxzeats omodisq'.
ჭინჭარ ნოხზეაც ომოდისყ.
Gicitkən peyinin üstündə bitər.

Vajqatsi dananax ar gaaçievs.
ვაჟკაცი დანანახ არ გააჩიევს.
Mərd gördüyünü deməz.

Er x'elşi or q'arpuzi daç'era unda.
ერ ხელში ორ ყარფუზი დაჭერა უნდა.
Bir əldə iki qarpız tutmaq istəyir.

Udovnaq'el brinjit plavi ar ikneba.
უდოვნაყელ ბრინჯით ფლავი არ იქნება.
Döyülməyən düyüdən, aş olmaz.

Bzoluvaşın erage juğab nu it'q'i rom
das'q'obaşın dagtsxendes.
ბზოლუვაშინ ერაგე ჟუღაბ ნუ იტყი რომ
დაწყობაშინ დაგცხენდეს.
Dalaşanda elə dalaş ki, barışmağa üzün qalsın.

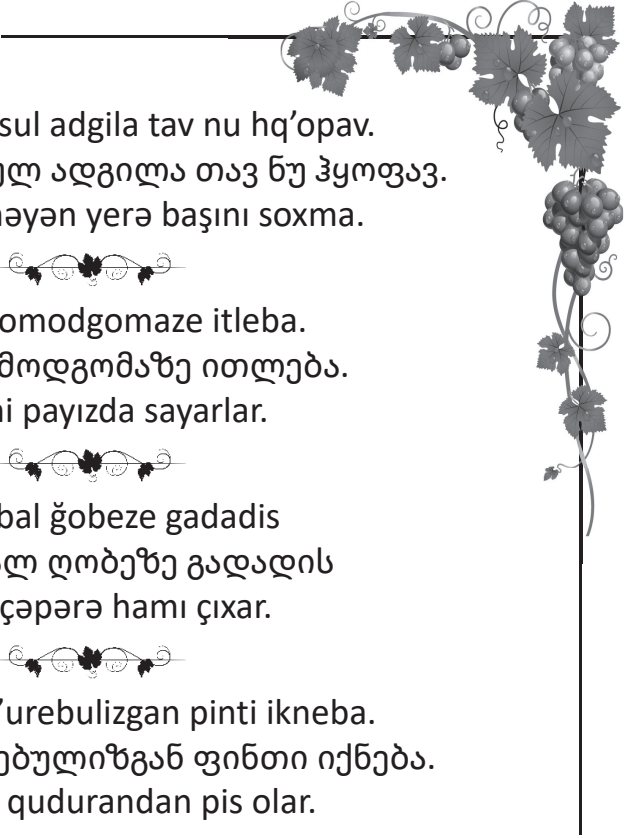
Xes ç'iya şəhç'ams, qats dardi.
ხეს ჭია შეჰჭამს, ქაც დარდი.
Ağacı qurd yeyər, insanı dərd.

Er toli aluças agriyevs, er toli kliyav.
ერ თოლი ალუჩას აგრიევს, ერ თოლი ქლიავ.
Bir gözü alça dərir, bir gözü gavalı.

Xorbali p'uri tu ar gako, xorbali ena geknos.
ხორბალი პური თუ არ გაქო,
ხორბალი ენა გექნოს.
Buğda çörəyin yoxdursa, buğda dilin olsun.

Tsxiri ar şenasul adgila tav nu hq'opav.
ცხირი არ შენასულ ადგილა თავ ნუ ჰყოფავ.
Burnun girməyən yerə başını soxma.

Ç'ac'ul şomodgomaze itleba.
ჭუჭულ შომოდგომაზე ითლება.
Cücəni payızda sayarlar.

Sru dabal ğobeze gadadis
სრუ დაბალ ღობეზე გადადის
Alçaq çəpərə hamı çıxar.

Şenaçevi gax'urebulizgan pinti ikneba.
შენაჩევი გაჭურებულოზგან ფინთი იქნება.
Dadanan qudurandan pis olar.

S'in daj male gaas'evnexar.
წინ დაჟ მალე გაწევნებარ.
Qabaqda otursan tez çatacaqşan.

Tsiqo jani hayşiya q'assabi piys ezevs.
ციკო ჟანი ჰაჰშია ყასაბი ფიჰს ეზევს.
Keçi can hayında, qəssab piy axtarır.

Misi dasas'q'isi, misi bolo.
მისი დასაწყისი, მისი ბოლო.
Kiminin əvvəli, kiminin axırı.

Jinç'ri zirqze jinç'ari omova.
ჟინჭრი ზირკზე ჟინჭარი ომოვა.
Gicitkənin kökündən gicitkən çıxar.

T'q'e ut'uravo ar ikneba.
ტყე უტურავო არ იქნება.
Meşə çaqqalsız olmaz.

Tavi t'ilian kella ver moupxannia
თავი ტილიან ქელლა ვერ მოუფხანნია
Öz bitdi başını qaşıya bilməyib.

Sxota saxşi didobas ar knebenq'e.
სხოთა სახში დიდობას არ ქნებენყე.
Özgə evində koxalıq eləməzlər.

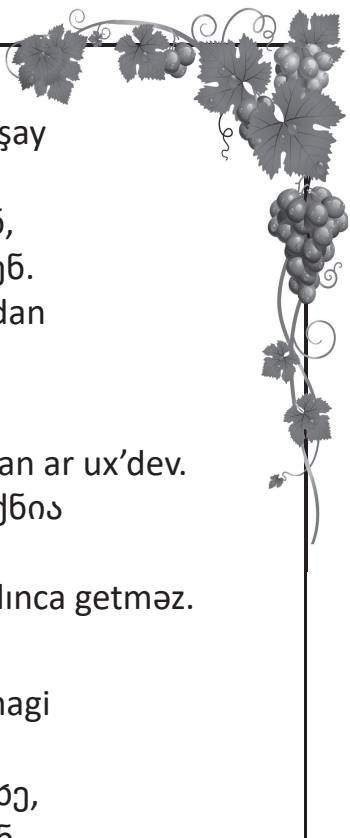
Q'ov qaqali rom gaagdebino hegets sakmeri.
ყოვ კაკალი რომ გააგდებინო ჰეგეც საქმერი.
Qarğadan qoz almaq böyük bir işdir.

Q'ovi tavi tav çit'ad htlis, xaşi tavi tav plavad.
ყოვი თავი თავ ჩიტად ჰთლის,
ხაში თავი თავ ფლავად.
Qarğa özün quş bilir, xaşıl özünü aş.

Şen jira maiç'ras, sinsila gahs'q'des.
შენ ჟირა მაიჭრას, სინსილა გაჰწყდეს.
Sənin zətin üzəlsun, sənin kəsilsin.

St'umar s'ay ar et'q'iyan, keşay
palaz gaamartmen.

სტუმარ წად არ ეტყვიდან,
ქეშად ფალაზ გამართმენ.
Qonağa get deməzlər, altından
palazı çəkərlər.

Deqevlma tu qud ar davknia buğa uqan ar ux'dev.
დეკევლმა თუ კუდ არ დავქნია
ბუღა უკან არ უხდევ.
Düyə quyryğsunu oynatmasa, buğa dalınca getməz.

Melias ra ako meydanze, magi
t'q'av pas daadeben.
მელიას რა აქო მედანზე,
მაგი ტყავ ფას დაადებენ.
Tülkünün meydanda nə işi var ki,
dərisinə qiymət qoyula.

Bziqi budeşi tit nu q'opav.
ბზიკი ბუდეში თით ნუ ყოფავ.
Arı yuvasına barmaq soxma.

Dedaqatss tu maiq'on; qoç'li iknos,
brima iknos, sopleli iknos.
დედაკაცს თუ მაიყონ; კოჭლი იქნოს,
ბრიმა იქნოს, სოფლელი იქნოს.
Həyat yoldaşı seçəndə, axsaq olsun,
kor olsun, amma kəndçin olsun.

S'q'ali zel qolsuqan gaviḷis.
წყალი ზელ კოლსუკან გაივლის.
Su köhnə izi ilə gedər.

Asjer gazom, ertxel gaç'er
ასჯერ გაზომ, ერთხელ გაჭერ.
Yüz dəfə ölç, bir dəfə biç.

Peq' mis'aze memeqra.
ფეყ მიწაზე მემეკრა.
Ayağım yerə yapışdı.

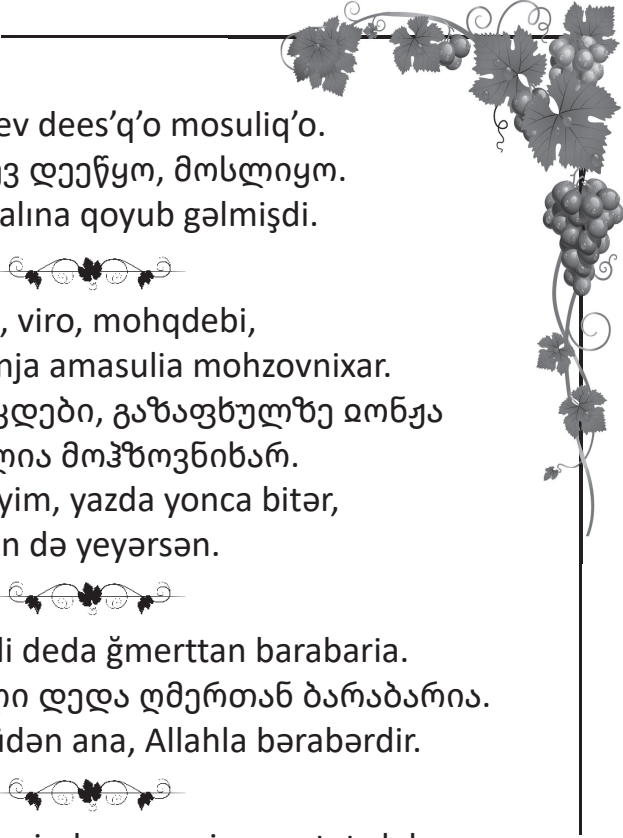
Qai şili dedis gulis vardiao,
pin şili dedis gulis dardiao.
კაი შილი დედის გულის ვარიაო,
ფინ შილი დედის გულის დარდიაო.
Yaxşı övlad anasının qəlbini gülüdü,
pis övlad anasına dərdidir.

Tavi ar çanat'ev adgila, jan nu hq'opav.
თავი არ ჩანატევ ადგილა, ჟან ნუ აზრენ.
Başın girməyən yerə bədənini soxma.

Medğexvaleo qatssao, tovli maadga qarsao.
მედღეხვალეო კაცსაო, თოვლი მაადგა კარსაო.
Bu gün, sabah deyən kişinin, qapısına qış gələr.

Uqan x'elev dees'q'o mosuliq'o.
უკან ხელეუ დეეწყო, მოსლიყო.
Əllərini dalına qoyub gəlmişdi.

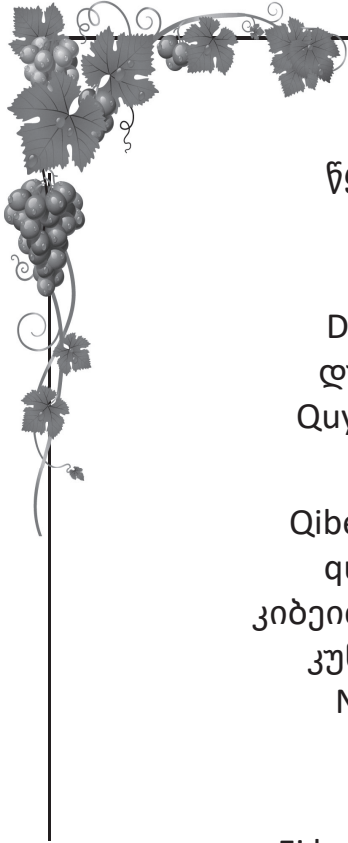
Haçu, viro, mohqdebi,
gazapxulze yonja amasulia mohzovnixar.
ჰაჩუ, ვირო, მოჰკდები, გაზაფხულზე დონჯა
ამასულია მოჰზოვნინარ.
Ölmə eşşəyim, yazda yonca bitər,
sən də yeyərsən.

Qai şili gamzdeli deda ğmerttan barabaria.
კაი შილი გამზდელი დედა ღმერთან ბარაბარია.
Yaxşı övlad böyüdən ana, Allahla bərabərdir.

Şav q'ovi ragtonats ginda gaxex, is ar gatetrdeba.
შავ ყოვი რაგთონაც გინდა გახეხ,
ის არ გათეთრდება.
Qara qarğanı nə qədər istəyirsən təmizlə, ağarmaz.

Urem gadabrunda, gza gamoçnda.
ურემ გადაბრუნდა, გზა გმოჩნდა.
Araba aşdı, yol göründü.

Naçukar tsxen qbil ar gousunjen.
ნაჩუქარ ცხენ კბილ არ გოუსუნენ.
Pay olan atın dişini yoxlamazlar.

S'q'ali mağlit imdğeva.
წყალი მალლით იმღლევა.
Su başdan bulanır.

Dumaze danas nu gahq'eçav
დუმაზე დანას ნუ გაჰყეჩავ.
Quyruq üstündə bıçaq sındırma.

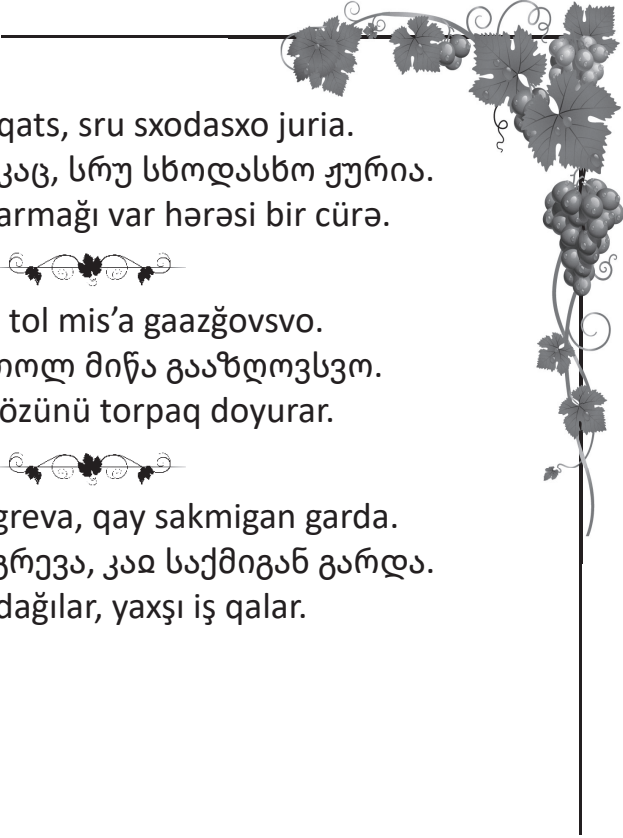
Qibeit çomnavardni ar moqdeba,
qunzit s'anaktsevi moqdeba.
კიბეით ჩომნავარდნი არ მოკდება,
კუნზით წანაქცევი მოკდება.
Nərdivandan yığılan ölməz,
kürsüdən yığılan ölər.

Ei kveq'ana çalait daxuruli ramara?
ეი ქვეყანა ჩალაით დახურული რამარა?
Dünya çalalarla örtülməyib ki?

Qats tsixeşi mihq'odnen,
dedaqatsi qabas abarevda
კაც ციხეში მიჰყოდნენ,
დედაკაცი კაბას აბარევდა
Kişini türməyə aparırlar,
arvad don ismaric verir.

Xut titi ako qats, sru sxodasxo juria.
ხუთ თითი აქო კაც, სრუ სხოდასხო ჟურია.
Adamın beş barmağı var hərəsi bir cürə.

Uzğomari tol mis'a gaazğovsvo.
უზღომარი თოლ მიწა გააზღოვსვო.
Açgözün gözünü torpaq doyurar.

Sru rame daingreva, qay sakmigan garda.
სრუ რამე დაინგრევა, კაე საქმიგან გარდა.
Hər şey dağılar, yaxşı iş qalar.

978-9952-511-19-2